

Lakeuden jätelautakunta

Jätehuoltomääräysten 1.11.2022 perustelumuistio

Sisällysluettelo

Yleiset perustelut.....	3
Taustaa.....	3
Jätehuoltomääräysten uudistamisen valmistelu.....	4
Kuntien yhteinen jätepoliittinen ohjelma	4
Kiinteistöittäisen keräysjärjestelmän uudistaminen	4
Keskeisimmät muutokset	6
Yksityiskohtaiset perustelut	9
1. LUKU Soveltamisala ja yleiset velvoitteet.....	9
1 § Soveltamisala.....	9
2 § Määritelmät.....	11
3 § Jätehuollon tavoitteet	11
2. LUKU Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen	12
4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään	12
5 § Elinkeinotoiminnan ja muun julkisen toiminnan kuin kunnan jätteiden jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisvelvollisuuden perusteella	12
6 § Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen	12
7 § Kiinteistökohtainen jäteastia	14
8 § Yhteisen jäteastian perustaminen.....	14
9 § Korttelikohtaiset järjestelmät	15
10 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen määräajaksi	15
11 § Poltettavan jätteen aluekeräykseen liittyminen ja jätteen toimittaminen aluekeräykseen	17
12 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomien jätteiden kuljettaminen	17
13 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat	18
3. LUKU Jätteiden kerääminen kiinteistöillä	18
14 § Kiinteistöillä erikseen lajiteltavat jätelajit	18
15 § Poltettava jäte.....	20
16 § Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet	20
17 § Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet	24
4. LUKU Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen	25
18 § Kompostointi	25
19 § Jätteen polttaminen	26
20 § Jätteen hautaaminen tai upottaminen	26
21 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa.....	27
5. LUKU Jäteastiat.....	27
22 § Jäteastiatyypit.....	27
23 § Jäteastian merkitseminen	28
24 § Jäteastian täyttäminen	29
25 § Tyhjennysvälit	29
26 § Kunnossapito ja pesu	33
6. LUKU Jätteen keräyspaikat	33
27 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset	33

28 § Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen.....	34
29 § Alueelliset jätteiden keräyspaikat	34
7. LUKU Jätteenkuljetus.....	34
30 § Kuormaaminen.....	34
31 § Kuljettaminen.....	35
32 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen	36
33§ Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat	36
8. LUKU Asumisessa syntyvät jätevesilietteet ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätevesilietteet	37
34 § Saostussäiliöiden ja umpisäiliöiden tyhjennys ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi	37
35 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse	38
36 § Lietteiden omatoiminen käsittely	39
9. LUKU Roskaantumisen ehkäiseminen	40
37 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto	40
38 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla	40
10. LUKU Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet	41
39 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto	41
40 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöiltä	42
41 § Erityisjätteet	42
42 § Terveystieteiden vaaralliset jätteet ja erityisjätteet	42
11. LUKU Muut määräykset.....	42
43 § Tiedottamisvelvoite.....	42
44 § Jätehuoltomääräysten valvonta	42
45 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä	43
46 § Voimaantulo	43
47 § Siirtymäsäännökset	43

Yleiset perustelut

Perustelumuiستiossa avataan säännösten perusteita ja annetaan soveltamisohjeita käytännön tilanteisiin. Tämä perustelumuiستio toimii jätehuoltomääräysten soveltamisen tukena.

Taustaa

Lakeuden jätelautakunnan toimialue kattaa kahdeksan kuntaa, Alavuden, Kurikan, Lapuan, Seinäjoen ja Ähtärin kaupungit sekä Ilmajoen, Kihniön ja Kuortaneen kunnat. Kurikan Jurvan alue liittyy toimialueelle 1.1.2023.

Kunnalle kuuluvista jätehuollon tehtävistä säädetään jätelaissa (646/2011) ja jäteasetuksessa (987/2021). Jätehuollon veloitteet perustuvat jätelakiin, jäteasetukseen, muihin jätelain nojalla annettuihin asetuksiin sekä jätehuoltomääräyksiin. Jätehuollolla tarkoitetaan jätteen keräystä, kuljetusta, hyödyntämistä ja loppukäsittelyä jätteiden etusijajärjestystä noudattaen.

Jätehuoltomääräykset valmistelee ja antaa kuntien yhteinen jätehuoltoviranomainen, Lakeuden jätelautakunta. Lakeuden Etapin tehtävänä on huolehtia kuntavastuullisen jätehuollon järjestämisestä toimialueella. Jätehuoltomääräysten valmistelussa tehdään yhteistyötä Lakeuden Etapin ja toimialueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa.

Jätehuoltomääräykset ovat jätelainsäädäntöä tarkentavia määräyksiä, jotka velvoittavat kunnan järjestämän jätehuollon piiriin kuuluvia kiinteistön haltijoita, asukkaita ja soveltuvin osin myös muita jätehuollon toimijoita. Jätehuoltomääräysten tavoitteena on edistää jätelain toimeenpanoa paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ja estää jätteestä tai jätehuollosta aiheutuvat haitat tai vaarat terveydelle tai ympäristölle. Määräykset koskevat muun muassa jätteiden lajittelua, keräämistä, kuljettamista sekä roskaantumisen ehkäisemistä. Jätehuoltomääräyksillä edistetään myös jätteiden etusijajärjestyksen toteutumista.

Lakeuden jätelautakunnan toimialueen yleiset jätehuoltomääräykset on tarkastettu edellisen kerran 30.10.2019 ja ne tulivat voimaan 1.1.2020. Ensimmäiset Lakeuden jätelautakunnan hyväksymät jätehuoltomääräykset tulivat voimaan 1.1.2008, tarkistuksia on tehty vuosina 2009, 2011, 2013 ja 2015.

Jätehuoltomääräysten uudistamisen valmistelu

Jätelainsäädäntöä uudistettiin laajasti vuoden 2021 aikana. Uudistuksessa säädettiin uusista jätteiden kierrätystä ja erilliskeräystä koskevista tavoitteista ja velvoitteista. Tavoitteena on, että yhdyskuntajätteestä valmisteltaisiin uudelleenkäyttöön tai kierrätettäisiin 55 painoprosenttia vuonna 2025, 60 painoprosenttia vuonna 2030 ja 65 painoprosenttia vuonna 2035.

Kuntien yhteinen jätepoliittinen ohjelma

Lainsäädännön tiukentuneet velvoitteet ja tavoitteet edellyttivät toimialueen kuntien yhteistä linjausta alueellisista suuntaviivoista kiertotalouden edistämiseksi ja jätteiden kierrätysasteen nostamiseksi. Lakeuden jätelautakunta käynnisti kuntien yhteisen jätepoliittisen ohjelman valmistelun marraskuussa 2021. Kunnat tarkentavat ohjelmassa aiemmin sopimiaan jätehuollon periaatteita ja ilmaisevat yhteisen jätepoliittisen näkemysensä jätehuollon pitkän linjan kehittämisestä.

Jätepoliittisen ohjelman visio vuoteen 2030 on ”Alueellisesti edelläkävää ja vastuullista arjen kiertotaloutta”. Vision todettiin ilmentävän jätehuollon muuttuvan kiertotaloutta edistäväksi arjen toiminnaksi. Muutos toteutetaan koko toimialueelle uusilla, alueellisesti toimivilla ratkaisuilla vastuullisesti, eli sitoutumalla lakien ja asetusten mukaisiin tavoitteisiin.

Ohjelman päätavoitteet ovat kiertotalouden edistäminen sekä asukas- ja ympäristölähtöisten jätehuoltopalvelujen kehittäminen. Kiertotalouden edistämistä tarkastellaan tarkemmin jätteen synnyn vähentämisen ja kierrätysasteen nostamisen näkökulmista. Asukas- ja ympäristölähtöiset jätehuoltopalvelut sisältävät vastuullisen jätehuollon järjestämisen varmistavia toimenpiteitä sekä toimenpiteitä, joilla pyritään entisestään lisäämään asukkaiden tyytyväisyyttä palveluihin sekä motivoitumista osallistumaan omalla toiminnallaan arjen kiertotalouden edistämiseen.

Kiinteistöittäisen keräysjärjestelmän uudistaminen

Lakeuden Etappi käynnisti syksyllä 2021 projektin, jossa selvitettiin jätelainsäädännössä edellytettyjen tiukentuneiden erilliskeräysvaatimusten toteuttamisvaihtoehtoja jätteiden kiinteistöittäisessä keräyksessä toimialueella. Jätehuoltojärjestelmien vertailussa huomioitiin yhteensä 17 eri vaihtoehtoa erilliskeräyksen järjestämiseksi. Järjestelmissä ovat vaihdelleet kerättävät jätelajit ja niiden keräyksen laajuus sekä käytettävät keräysvälineet.

Järjestelmien vertailua varten tehtiin perusteelliset laskelmat niiden vaikutuksista erilliskeräysasteeseen, kustannuksiin ja päästöihin. Laskelmissa käytettiin pohjatietona toimialueen asukasmäärää kiinteistötyypeittäin ja kiinteistörakennetta sekä erilliskerättävien

jätelajien lajittelutehokkuutta. Lisäksi tarkasteltiin järjestelmien teknistä soveltuvuutta ja tasapuolisuutta sekä järjestelmien soveltuvuutta asiakastarpeisiin. Tarkasteltavat kriteerit pisteytettiin skenaarioittain ja niitä on painotettu seuraavasti: kustannukset 30 %, erilliskeräysaste 20 %, päästöt 20 %, yhteneväisyys ja tasataksa 15 % ja asiakaskokemus 15 %. Tämän pisteytyksen tuloksena valittiin parhaiten eri kriteerit täyttäneet skenaario jatkovalmistelun pohjaksi.

Järjestelmävaihtoehdon valinnan perusteluna on, että tehtyjen selvitysten perusteella skenaarion mukaisella jätehuoltojärjestelmällä pystytään parhaiten vastaamaan jätelainsäädännön vaatimusten mukaisen kierrätysasteen nostamiseen kustannustehokkaasti, asiakkaiden tarpeet ja järjestelmän alueellinen tasapuolisuus huomioiden. Jätehuoltojärjestelmällä pystytään myös vastaamaan erilaisiin palvelutarpeisiin esimerkiksi huomioimalla biojätteen kompostoitajat ja tarjoamalla myös vapaaehtoisia erilliskeräyspalveluita pienkiinteistöille.

Valitun järjestelmävaihtoehdon hyödyt:

- Kierrätettävien jätteiden laajennetulla erilliskeräyksellä saadaan nostettua alueellista yhdyskuntajätteen kierrätysastetta merkittävästi verrattuna jätelainsäädännössä asetetuilla erilliskeräysvelvoitteen aluerajauksilla.
- Aasukkaille saadaan tarjottua parempia lajittelumahdollisuuksia, varsinkin kun Rinki-ekopisteiden määrä tulee merkittävästi vähenemään.
- Järjestelmällä pystytään huomioimaan biojätettä omatoimisesti kompostoivat asiakkaat. Samalla kuljetuskalustolla ja reiteillä voidaan tyhjentää jaetut astiat ja poltettavan jätteen erillisastiat.
- Pakkausjätteiden keräyspalvelua voidaan tarjota taajamissa myös niille 1-2 huoneiston kiinteistöille, jotka haluaisivat lajitella pakkausjätteet oman pihan astiaan.
- Laajennetulla pakkausjätteiden nelilokerokeräyksellä pystytään huomioimaan pienten taloyhtiöiden rajalliset jätetilat tarjoamalla erilliskeräykseen vähemmän tilaa vievää keräysvälinettä. Keräysvelvoite vähintään 3 huoneiston kiinteistöistä alkaen laajentaa asiakaspohjan tasolle, joka mahdollistaa nelilokerokeräyksen tarjoamisen.
- Useamman jätelajin kerääminen samalla keräyskalustolla säästää kuljetuskustannuksissa ja aiheuttaa vähemmän päästöjä.
- Uudella jätehuoltojärjestelmämallilla saadaan yhtenäinen ja tasapuolinen jätehuoltopalvelu koko toimialueelle. (Pois lukien Kurikan Jurvan alue, jossa ei voida tarjota biojätteiden erilliskeräystä jaetulla astialla poltettavan jätteen kuljetusjärjestelmästä johtuen).

Lakeuden jätelautakunta hyväksyi Lakeuden Etapin jätehuoltojärjestelmäesityksen jätehuoltomääräysten ja jätehuollon palvelutasomäärityksen pohjaksi 6.4.2022. Muun muassa jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoitteisiin tarvittavat muutokset on valmisteltu järjestelmävaihtoehdon toteuttamiseksi.

Pohjana Kuntaliiton mallimääräykset

Jätehuoltomääräysluonnoksen valmistelussa on hyödynnetty Suomen Kuntaliiton keväällä 2022 julkaisemaa opasta kunnallisten jätehuoltomääräysten valmistelijoille ja päättäjille. Oppaalla ja siihen sisältyvillä mallimääräyksillä Kuntaliitto pyrkii lisäämään jätehuoltomääräysten yhtenäisyyttä valtakunnallisesti.

Lakeuden jätelautakunnan toimialueen määräysten uudistamisessa päädyttiin käyttämään mallimääräyksiä pohjana. Toimialueella käytännössä tärkeiksi koetut määräyskohdat aiemmista määräyksistä on siirretty näihin määräyksiin. Uudistettujen määräysten rakenne noudattelee mallipohjaa ja osa edellisten jätehuoltomääräysten määräyksistä on siirtynyt tai jakaantunut uusiin määräyspykäliin.

Jätehuoltomääräyksiin sisältyy yleinen osa, johon on koottu määräyksiä taustoittavia, muualla määrittäviä sekä neuvovia asioita. Varsinaisissa määräyksissä vältetään neuvovia osuuksia. Tällä pyritään selkeyttämään määräyksissä annettavia sitovia velvoitteita.

Keskeisimmät muutokset

Seuraavassa on esitetty jätehuoltomääräysten keskeisimmät muutokset 1.1.2020 voimaan tulleisiin jätehuoltomääräyksiin verrattuna. Perustelut muutoksille esitetään yksityiskohtaisissa perusteluissa määräyskohdittain.

Velvoitteiden kohdentuminen alueella

Jätelainsäädännössä otettiin käyttöön erilliskeräysvelvoitteiden määrittelyssä taajamakäsite. Taajamalla tarkoitetaan rakennusryhmää, jossa on vähintään 200 asukasta ja jossa rakennusten välinen etäisyys on yleensä enintään 200 metriä. Lakeuden jätelautakunnan toimialueella on käytetty aiemmin velvoiterajauksissa asemakaava- ja haja-asutusalue -määrittelyä. Alueella on taajamia, jotka eivät ole asemakaavoitettuja.

Näissä määräyksissä otetaan käyttöön taajamakäsite. Taajamien rajaukset esitetään karttatarkasteluina verkkosivuilla <https://www.etappi.com/yhtio/saannokset-ja-maaraykset/jatehuoltomaaraykset/>. Kartta-aineistona käytetään Maanmittauslaitoksen toimittamaa karttapohjaa, joka perustuu Suomen ympäristökeskuksen aineistoon YKR-taajamat. Suomen ympäristökeskuksen tuottama taajamarajaus on Suomen virallinen taajamarajaus, jota Tilastokeskus käyttää tilastoinnissaan.

Jäteastioiden tyhjennysvälivelvoitteissa noudatetaan kuitenkin edellisissä jätehuoltomääräyksissä käytettyä asemakaava-/haja-asutusalueen määrittelyä siihen saakka, kunnes kiinteistökohtainen keräysjärjestelmä uudistuu alueella. Uudistukset toteutetaan ajallisesti ja alueellisesti porrastaen. Uusien erilliskeräysten aloitusajankohdat on esitetty 16 §:ssä ja tyhjennysvälit 25 §:ssä.

Kurikan Jurvan alue siirtyy toimialueelle 1.1.2023 alkaen. Jurvassa on muusta alueesta poiketen kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, joka huomioidaan määräyksissä muun muassa erilliskeräysvelvoitteiden ja poltettavan jätteen astian tyhjennysvälien osalta.

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräykset (16 § ja 17 §)

Biojäte on erilliskerätty toimialueella, Kurikan Jurvan aluetta lukuun ottamatta, jo seitsemän vuoden ajan kiinteistöillä, joissa on vähintään 5 huoneistoa. Biojätteen keräys tulee laajenemaan kaikille asuinkiinteistöille, vapaa-ajan kiinteistöt pois lukien, alueittain viidessä vaiheessa 1.4.2024 - 1.4.2026 välisenä aikana. Tarkka aikataulu on esitetty määräysten 16 §:ssä. Biojäte tullaan keräämään 1-4 huoneiston kiinteistöiltä kahteen lokeeroon jaetulla jäteastialla yhdessä poltettavan jätteen kanssa. Lakeuden Etappi toimittaa keräysastiat kiinteistöille. Biojätteen kompostointi kiinteistöillä asianmukaisessa kompostorissa on vaihtoehto biojätteen erilliskeräykselle, kunhan kompostointi tapahtuu ympäristöystävällisesti.

Pakkausjätteiden erilliskeräysvelvoite on jo aiemmin koskenut kiinteistöjä, joissa on vähintään 10 huoneistoa. Muovipakkausten erilliskeräys on ollut Lapuan, Seinäjoen, Ilmajoen ja Kurikan keskustaajamissa vähintään 20 huoneiston kiinteistöillä. Pakkausjätteiden (lasi-, metalli-, kartonki- ja muovipakkaukset) erilliskeräysvelvoite tulee voimaan laajennettuna taajamissa 1.7.2023 alkaen kiinteistöillä, joissa on 3 huoneistoa tai enemmän. Pakkausten keräyksessä alle 10 huoneiston kiinteistöillä otetaan käyttöön nelilokeroinen keräysastia, jonka Lakeuden Etappi toimittaa kiinteistölle.

Kurikan Jurvan alueella biojätteen keräys jaetulla astialla yhdessä poltettavan jätteen kanssa ei ole käytännössä mahdollinen poltettavan jätteen keräysjärjestelmästä johtuen. Jurvan alueella toteutetaan biojätteen ja pakkausjätteiden erilliskeräykset jätelain mukaisesti kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena jäteasetuksessa edellytetyllä tasolla, eli taajamissa vähintään 5 huoneiston kiinteistöillä heinäkuusta 2023 alkaen.

Jäteasetus edellyttää kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöille jätelajeittain kiilomääräiset erilliskeräysvelvoitteet, jotka ovat tiukemmat kuin toimialueella on aiemmin noudatettu. Asetuksen velvoiteerajat on eritelty myös näissä jätehuoltomääräyksissä.

Jäteastioiden tyhjennysvälit (25 §)

Jäteastioiden tyhjennysväleihin on tehty muutoksia erityisesti erilliskeräysten laajenemisen vuoksi. Erilliskerättävien jätteiden astiatyhjennysten tiheydessä huomioidaan lajiteltujen jätteiden säilyminen kierrätyskelpoisina jatkokäsittelyyn kuljettamisen aikana.

Biojätteen erilliskeräys edellyttää jäteastian tyhjentämistä kesäaikana kahden viikon välein, syväkeräyksessä neljän viikon välein. Määräykset mahdollistavat biojätteen pintastialle talviaikana neljän viikon ja syväkeräykselle kahdeksan viikon tyhjennysvälin.

Kartonkipakkausten keräysastioiden tyhjennysväli lyheni kahdeksaan viikkoon aiemman kuuden kuukauden sijasta. Myös muovipakkausten keräysastioiden pisin tyhjennysväli on kahdeksan viikkoa. Lasi- ja metallipakkausten keräysastiat voidaan edelleen tyhjentää kuuden kuukauden välein. Pakkausjätteiden monilokeroastian pisin tyhjennysväli on neljä viikkoa.

Määräyksissä on annettu vähän jätettä tuottaville 1-2 hengen talouksille mahdollisuus harventaa poltettavan jätteenastian tyhjennysväliä neljään viikkoon. Käytäntö on voimassa jaetulla astialla toteutettavaan keräysjärjestelmän käyttöönottoon saakka.

Jaetulla jäteastialla toteutettavassa biojätteen ja poltettavan jätteen keräyksessä on kesäaikana kahden viikon tyhjennysväli koko toimialueella. Talviaikana tyhjennysväli on mahdollista pidentää neljään viikkoon. Pisin mahdollinen tyhjennysväli 1-2 hengen talouksille on talviaikana kahdeksan viikkoa.

Biojätettä omatoimisesti kompostoivan vakituisen asunnon jäteastian pisimmät tyhjennysvälit ovat ennallaan asemakaava-alueella (4 vkoa) ja haja-asutusalueella (8 vkoa) siihen saakka, kunnes jätteiden keräysuudistuksen yhteydessä aluejako poistuu. Aiempi pidennyksen hakemusmenettely on poistettu, poltettavan jätteenastian tyhjennysvälin voi sopia Lakeuden Etapin kanssa. Pidennys edellyttää kuitenkin lakisääteisen kompostointi-ilmoituksen tekoa Lakeuden jätelautakunnalle tai jäteyhtiölle.

Kompostoivat 1-2- hengen taloudet voivat tyhjentää poltettavan jätteenastian koko toimialueella kahdeksan viikon välein heti määräysten tultua voimaan. Kompostoivat taloudet, joihin kuuluu enemmän kuin 1-2 henkilöä, voivat järjestelmäuudistuksen jälkeen pidentää tyhjennysvälin koko toimialueella neljään viikkoon.

Vapaa-ajan asunnon haltija voi valita jäteastian tyhjennysväliksi pisimmillään kahdeksan viikkoa. Aiempi biojätteen kompostointivelvoite on poistunut.

Edellä mainituista tyhjennysvälien pidentämisistä sovitaan Lakeuden Etapin kanssa.

Kurikan Jurvan alueella noudatetaan poltettavan jätteen keräyksessä samoja jäteastioiden tyhjennysvälejä kuin aiemminkin. Uutena asiana Jurvan alueelle on annettu muualla toimialueella jo käytössä oleva vapaa-ajan kiinteistöjen jätehuoltovelvoite kesä-syyskuun ajaksi. Poltettavan jätteen astian pisin mahdollinen tyhjennysväli on kahdeksan viikkoa.

Jätehuollon keskeytys (10 §)

Jätehuollon keskeytys on aiemmin voitu myöntää vain käyttämättömille vakituisesti asunnoksi rakennetuille kiinteistöille. Näiden määräysten mukaan keskeytys voidaan myöntää perustellusta syystä myös vähintään 12 kuukautta käyttämättä olevalle vapaa-ajan asunnolle.

Yhteisen jäteastian eli kimppa-astian käyttö (8 §)

Määräys mahdollistaa vakituisille asunnoille yhteisastian käytön, silloin kun jäteastia sijaitsee enintään 3 km etäisyydellä. Kaava-alueella on edellytetty 1 km etäisyyttä. Vapaa-ajan asunto voi käyttää yhteisastiaa, mikäli se sijaitsee enintään 20 km etäisyydellä aiemman 10 km sijaan. Etäisyydet määritetään tieverkoston mukaisella mittauksella.

Harmaan veden saostussäiliön tyhjennys (34 §)

Saostussäiliöt, joissa käsitellään pelkästään pesuvettä, voidaan tyhjennyttää kahden vuoden välein vakituisilla asunnoilla ja kolmen vuoden välein vapaa-ajan asunnoilla. Hakemusmenettely em. tyhjennysvälien saamiseksi on poistettu. Tyhjennysvälistä sovitaan Lakeuden Etapin kanssa.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. LUKU Soveltamisala ja yleiset velvoitteet

1 § Soveltamisala

Jätehuollon velvoitteet perustuvat jätelakiin (Jätelaki 646/2011), valtioneuvoston asetukseen jätteistä (Jäteasetus, 978/2021), muihin jätelain nojalla annettuihin asetuksiin sekä kunnan jätehuoltomääräyksiin. Jätehuoltomääräykset täydentävät jätelainsäädäntöä.

Nämä jätehuoltomääräykset koskevat Lakeuden jätelautakunnan toimialuetta.

Jätelain 91.1 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa määräyksiä kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen määrän vähentämisestä, lajit-

telusta, säilyttämisestä, keräyksestä, kuljetuksesta, hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä. Määräyksiä voidaan antaa myös toimista roskaantumisen ehkäisemiseksi sekä velvollisuudesta antaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle tietoja jätteen kuljetuksista.

Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluviin jätteisiin (Jätelaki 32 §) ja kunnan vastuulle toissijaisesti kuuluviin jätteisiin (Jätelaki 33 §, TSV-jäte). Jätelain 32 §:n mukaan kunnan on järjestettävä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvän jätteen jätehuolto mukaan lukien saostus- ja umpisäiliölietteet. Samoin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluu kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvien jätteiden jätehuolto. Myös liikekiinteistöjen jätehuolto kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin, jos liikekiinteistön jäte kerätään yhdessä edellä mainituissa toiminnoissa syntyvän jätteen kanssa. Lisäksi kunnalla on jätelain 33 §:n mukaan velvollisuus järjestää toissijaisesti kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuulumattoman toiminnan jätehuolto.

Jätehuoltomääräyksissä on määräyksiä asumisessa ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvistä lietteistä. Lietteitä koskevat määräykset on esitetty erikseen luvussa 8. Tämä tulee ottaa huomioon tulkittaessa jätehuoltomääräysten muita määräyksiä, jotka koskevat kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia jätteitä.

Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien tuottajavastuunalaisten jätteiden keräämiseen ja käsittelyyn toimittamiseen. Määräyksissä tuottajavastuunalainen jäte ohjataan tuottajille käsiteltäväksi.

Jätehuoltomääräykset eivät pääsääntöisesti koske elinkeinotoiminnan tai muun kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuulumattoman toiminnan jätteitä. Tällaisen toiminnan jätehuollon järjestämisestä säädetään jätelainsäädännössä (esim. Jätelaki 8, 13 ja 15 §:t). Jätelain 91.1 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä voidaan kuitenkin antaa määräyksiä jätteiden keräykseen, vastaanottoon ja kuljetuksen käytännön järjestelyihin sekä niiden teknisiin vaatimuksiin liittyvissä asioissa myös muiden kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden osalta. Tällöin määräykset koskevat toimintaa siltä osin kuin on tarpeen jätteen hallitsemattoman käsittelyn, jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan sekä roskaantumisen ehkäisemiseksi. Siten osa määräyksistä koskee myös elinkeino- ja muuta yllä mainittua toimintaa. Nämä määräykset on listattu tarkemmin jätehuoltomääräysten 1 §:ssä.

Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan muiden kunnallisten määräysten rinnalla. Mikäli samasta asiasta määrätään muualla, noudatetaan tiukempaa määräystä. Muita kunnallisia määräyksiä ovat rakennusjärjestys, terveydensuojelujärjestys ja ympäristönsuojelumää-

räykset. Kunnan ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen. Jätehuoltomääräysten omatoimista käsittelyä ja hyödyntämistä (luku 4) ja lietteitä (luku 8) koskevat määräykset liittyvät läheisesti ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja niistä voi olla määräyksiä kuntien ympäristönsuojelumääräyksissä.

Muussa kuin asumisessa tai kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän jätteen käsittelyyn ei sovelleta näiden jätehuoltomääräysten 18–20 §:ää siltä osin kuin jätteen käsittelystä on annettu määräyksiä ympäristöluvassa.

Näitä jätehuoltomääräyksiä ei sovelleta siltä osin kuin niistä on muualla säädetty tai määrätty erikseen sairaaloiden, terveyskeskusten, laboratorioden, muiden tutkimus- ja hoitolaitosten sekä eläinlääkintälaitosten tartuntavaarallisen ja biologisen jätteen, viiltävän ja pistävän jätteen eikä eläinperäisten sivutuotteiden jätehuollon järjestämiseen.

2 § Määritelmät

Määritelmässä on esitetty jätehuoltomääräysten kannalta tarpeellisimmat käsitteet. Mikäli käsite on määritelty jätelaissa tai -asetuksessa, on käsitteen määritelmä otettu sellaisenaan jätehuoltomääräyksiin. Jätejakeista on määritelty biojäte sekä poltettava jäte, joka jää jäljelle, kun jätteestä on sen syntypaikalla kerätty erilleen jätelajeittain yksilöidyt jakeet. Muissa jätejakeissa, kuten pakkausjätteet, noudatetaan vastuutahon antamia lajitteluohjeita.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Jätelain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle sekä vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä, varmistaa toimiva jätehuolto ja ehkäistä roskaantumista.

Jätelain 8 §:ssä on esitetty yleinen velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä. Kaikkia toimijoita velvoitetaan ensisijaisesti vähentämään jätteen määrää ja haitallisuutta ja ohjataan etusijajärjestyksen mukaiseen toimintaan. Jos jätteen syntyä ei pystytä välttämään, etusijajärjestyksen mukaan jäte tulee ensisijaisesti valmistella uudelleen käyttöön tai kierrätykseen. Ellei tämä ole mahdollista, jäte voidaan hyödyntää energiana. Tässä pykälässä kerrotaan lyhyesti tavoitteista, joihin pyritään tilanteessa, jossa jätettä on syntynyt ja jätehuoltoa ja jätehuoltomääräyksiä tarvitaan.

2. LUKU Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottopaikkaan (Jätelaki 41.1 §). Lähtökohtaisesti liittyminen kunnan jätehuoltojärjestelmään tapahtuu liittymällä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että kiinteistöllä syntyvälle jätteelle on oltava jätehuoltomääräysten mukaiset jäteasiat ja näille määräysten mukaiset tyhjennykset. Poikkeuksena velvollisuudesta luovuttaa jäte kiinteistökohtaiseen kuljetukseen on jäte, joka poikkeuksellisen kokonsa, suuren määränsä tai muun ominaisuutensa vuoksi ei sovellu kuljettavaksi tavanomaisessa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Näiden määräysten 12 § käsittelee näitä tilanteita.

Kuljettajan tehtäväksi määrätään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen luovutetun jätteen kuljettaminen kunnan tai kunnan jätelaitoksen osoittamaan paikkaan. Tuottajavastuunalaiset jätteet tulee kuljettaa kunnan osoittamaan tuottajan järjestämään vastaanottoa paikkaan.

5 § Elinkeinotoiminnan ja muun julkisen toiminnan kuin kunnan jätteiden jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun järjestämisvelvollisuuden perusteella

Jätelain 33 §:n mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää myös muun kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen jätehuolto tietyissä tapauksissa. Mikäli jätteen haltijan tarvitsemia palveluita ei ole tarjolla yksityisillä markkinoilla ja jäte pystytään käsittelemään kunnan jätehuoltojärjestelmässä, jätteen haltija voi pyytää kuntaa järjestämään sen jätehuolto.

Jätelain 33 § mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää myös muun kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan toimijan pyynnöstä tämän jätehuolto, mikäli toimijan tarvitsemia palveluita ei ole tarjolla yksityisillä markkinoilla tai palvelutarjonnassa on puutteita ja tuotettu jäte pystytään käsittelemään kunnan jätehuoltojärjestelmässä (TSV-jäte). Palveluja tarvitsevan on ensin ilmoitettava palvelun tarpeestaan jätelain 143 a §:n mukaisessa jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustassa (Materiaalitori), kun palvelun arvo on yli 2 000 euroa vuodessa.

6 § Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on joko kunnan tai kiinteistön haltijan järjestämä (Jätelaki 36 ja 37 §:t). Jätelain mukaan kunnassa tai sen osassa voi olla käytössä kiinteistön

haltijan järjestämä jätteenkuljetus sekalaisen yhdyskuntajätteen (poltettava jäte) ja/tai asumisessa syntyvien jätevesilietteiden osalta, jos kunnan jätehuoltoviranomainen on jätelain 37 §:n mukaisesti niin päättänyt.

Toimialueella on kunnan järjestämä jätteenkuljetus, lukuun ottamatta Kurikan Jurvan aluetta, jossa on kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus poltettavalla jätteellä ja asumisessa syntyvällä lietteellä sekä siirtymäajan myös erilliskerättävällä biojätteellä.

Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistön haltijan velvollisuutena on varmistaa, että kuljetuspalvelua tarjoava yritys kuuluu jätelain 142 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun jätehuoltorekisteriin. Jätteen ammattimaista kuljettamista harjoittavan yrityksen tulee tehdä jätelain 94 §:n mukainen hakemus toiminnan hyväksymisestä jätehuoltorekisteriin. Alueellinen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY-keskus) tekee päätöksen jätehuoltorekisteriin hyväksymistä koskevasta hakemuksesta (Jätelaki 96 §). Kiinteistön haltijalla on oikeus saada jätteenkuljettajalta nähtäväksi jätehuoltorekisteriote, joka osoittaa kuljettajan olevan hyväksytty kyseiseen rekisteriin.

Kurikan Jurvan alueella pakkausjätteiden erilliskeräykset aloitetaan jätelain mukaisesti kunnan järjestämänä kuljetuksena 1.7.2023 alkaen. Biojätteen erilliskeräys siirtyy jätelain muutoksen perusteella kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen tässä määräyksessä määrättyä ajankohtana 19.7.2023. Jätelaissa siirtymiselle on annettu aikaraja 19.7.2023 - 19.7.2024.

Kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen liitytään pääsääntöisesti ottamalla yhteyttä Lakeuden Etapin asiakaspalveluun. Kurikan Jurvan alueella otetaan yhteyttä jätehuoltorekisteriin hyväksytyyn jätteenkuljettajaan.

Jätteiden keräysjärjestelmän muutostilanteessa on tarpeen käyttää ns. liittämismenettelyä. Biojätteiden keräys jaetulla jäteastialla yhdessä poltettavan jätteen kanssa toteutetaan toimialueella (pois lukien Jurvan alue) 1-4 huoneiston kiinteistöillä, joita on noin 34 000 kpl. Näin suuressa muutostilanteessa on kiinteistön liittäminen uuteen järjestelmään käytännössä ainut mahdollisuus järjestää keräyksen aloitus koordinoitusti ja aikataulutuksen mukaisesti. Tässä määräyksessä edellytetään Lakeuden Etapilta kattavaa ja hyvissä ajoin tapahtuvaa asiakastiedotusta muutoksesta.

Liittämismenettely on tarpeen myös Kurikan Jurvan alueella kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alkaessa biojätteiden ja pakkausjätteiden osalta. Jätelainsäädännössä määrätään, että erilliskerättävät jätteet kuljetetaan kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ja koska keräys on aloitettava. Pakkausjätteiden erilliskeräys on aloitettava 1.7.2023. Velvoite biojätteen erilliskeräykseen taajamissa vähintään 5 huoneiston kiinteistöiltä, tulee voimaan 19.7.2022. Biojätteiden kuljetus muuttuu tämän määräyksen

mukaisesti kunnan järjestämäksi kuljetukseksi 19.7.2023. Tässä määräyksessä edellytetään Lakeuden Etapilta kattavaa ja hyvissä ajoin tapahtuvaa asiakastiedotusta muutoksesta.

Tämä pykälä ei sisällä määräyksiä saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetuksesta, sillä niitä koskevat määräykset sisältyvät lukuun 8.

7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Kiinteistön haltijan on järjestettävä keräyspaikka kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettaville jätteille (Jätelaki 40 §). Kiinteistöllä tulee olla tarvittavat jäteastiat eri jätelajien keräystä varten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Keräyspaikka voi olla myös kiinteistön ulkopuolella, jos sitä ei voida järjestää kiinteistölle ja haltija sopii asiasta maanomistajan kanssa.

Lakeuden Etappi toimittaa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa poltettavan jätteen astian ja erilliskeräyksissä tarvittavat astiat (enintään 660 l) sekä keräysjärjestelmän uudistuksessa käyttöönotettavat keräysastiat (jaettu jäteastia, nelilokeroinen astia) kiinteistöille. Em. jäteastiat sisältyvät veloittettavaan tyhjennysmaksuun.

8 § Yhteisen jäteastian perustaminen

Yhteisen jäteastian eli yhteisastian eli kimppa-astian perustaminen ja käyttö voidaan jätehuoltomääräyksissä mahdollistaa pääsääntöisesti lähemmäs sijaitseville kiinteistöille. Yhteisastian käyttö tulee olla seurattavissa, jotta ei esimerkiksi muodostu liian suuria hallitsemattomia yhteisastioita. Tämän takia yhteisastiasta veloitetaan ilmoittamaan kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa Lakeuden Etapille. Kurikan Jurvan alueella ilmoitus tehdään Lakeuden jätelautakunnalle ja kuljetusliikkeelle.

Yhteisastiaa käyttävien kiinteistöjen täytyy sijaita samalla alueella, sillä jätelain 41 § velvoittaa luovuttamaan jätteen alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Yhteisastian käytölle asetetuissa vaatimuksissa tulee kuitenkin huomioida paikalliset olosuhteet. Esimerkiksi kaava-alueella yhteisastiaan kuuluvien kiinteistöjen etäisyys jäteastiasta voi olla erilainen kuin haja-asutusalueella.

Toimialueella on aiemmin määritelty vakituksille asuinkiinteistöille yhteisastian pisimmäksi mahdolliseksi etäisyydeksi kaava-alueella 1 km ja haja-asutusalueella 3 km. Aluejaoista kuitenkin luovutaan näissä määräyksissä. Yhteisastioiden käytössä ei ole juurikaan havaittu epäkohtia, joten koko toimialueelle on määritelty vakituisten asuinkiinteistöjen osalta pisimmäksi mahdolliseksi etäisyydeksi 3 km.

Vapaa-ajan kiinteistöille jätehuoltomääräykset ovat mahdollistaneet enintään 10 km etäisyyden yhteisastiasta. Toimialueella on jätehuoltoviranomaiselle tulleiden tiedustelujen ja hakemusten perusteella arvioituna runsaasti vähäisellä vapaa-ajan käytöllä olevia kiinteistöjä, joiden haltijoilla olisi mahdollisia yhteisastiakumppaneita myös nykyistä rajausta pidemmällä etäisyydellä. Vapaa-ajan kiinteistöille tarjotaan vaihtoehtona kiinteistöittäisen jäteastian käytölle osassa kuntia poltettavan jätteen aluekeräyspisteitä ja vaihtoehtoisesti jäteasemapalvelua, joihin välimatkat ovat useille vapaa-ajan kiinteistöille jopa yli 20 km. Yhteisastian käytölle on johdonmukaista soveltaa vastaavaa etäisyyttä. Määräyksissä on määritelty vapaa-ajan asunnon yhteisastian käytölle pisimmäksi mahdolliseksi etäisyydeksi 20 km.

Useimmiten yhteisastiaa käytetään poltettavan jätteen keräämiseen. Yhteisastioita voidaan ja on jopa suositeltavaa käyttää kierrätyskelpoisten jätteiden keräämiseen esimerkiksi pientaloalueilla, joilla niiden erilliskeräys on vapaaehtoista. Myös pienillä rivitaloilla voi esimerkiksi biojätettä syntyä vähän tyhjennysväliin nähden. Tällaisessa tilanteessa rivitalot voivat perustaa yhteisastian biojätteen keräämistä varten.

Mikäli yhteisastian käytöstä aiheutuu ongelmia, voi valvova viranomainen eli kunnan ympäristönsuojeluviranomainen kieltää yhteisastian käytön tai kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin, kuten esimerkiksi kasvattamaan astiakokoa. Myös Lakeuden jätelautakunta voi lopettaa yhteisastian jätehuollon ja yhteisastian osakkaat tai osa osakkaista siirtyy käyttämään omia jäteastioitaan.

9 § Korttelikohtaiset järjestelmät

Korttelikohtaiset keräysjärjestelmät tulkitaan yhdeksi kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen muodoksi. Korttelikeräyspisteelle määritellään tilavaraus asemakaavassa. Korttelikeräyspisteissä on yleensä keräysastiat kierrätettäville jätelajeille ja poltettavalle jätteelle.

Kunta järjestää korttelikeräyspisteen yhteistyössä Lakeuden Etapin kanssa. Silloin kun korttelikeräysjärjestelmä on perustettu, tulee sen piiriin määriteltyjen asuin kiinteistöjen liittyä sen käyttäjiksi. Lisätiedot korttelikeräyspisteen perustamisesta on saatavissa Lakeuden Etapilta.

10 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen määräajaksi

Jätehuoltomääräyksissä voidaan mahdollistaa kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen tilanteissa, joissa kiinteistö on tyhjillään ja käyttämättömänä. Keskeytys on pääsääntöisesti määräaikainen. Sitä voidaan tarpeen mukaan jatkaa määräajan päättyessä.

Jotta keskeytys voidaan myöntää, on arvioitava millaisen ajan kiinteistö voi olla tyhjiään ilman, että syntyy tarvetta jätteenkuljetuksen keskeyttämiselle. Samoin arvioidaan keskeyttämisen kohtuullisuutta niin kiinteistön kuin jätehuollon järjestäjänkin kannalta. Keskeytyksen edellytyksenä tulee olla varmuus siitä, että kiinteistö on käyttämätön. Jätehuoltoviranomainen voi harkintansa perusteella edellyttää keskeytysten yleisperiaatteista poiketen selvitysten tai keskeytyshakemuksen tekoa esimerkiksi toistuvissa lyhyissä keskeytystarpeissa.

Tämän määräyksen mukaisesti enintään 12 kuukauden keskeytyksistä sovitaan suoraan Lakeuden Etapin kanssa. Kurikan Jurvan alueella keskeytyksestä tulee ilmoittaa Lakeuden jätelautakunnalle ja kuljetusyriykselle. Keskeytyksestä on tarpeen tulla tieto jätehuoltoviranomaiselle, jonka tehtävänä on seurata asianmukaisen jätehuollon toteutumista kunnassa. Lakeuden jätelautakunta saa tiedon Lakeuden Etapin myöntämistä keskeytyksistä suoraan jätteenkuljetusrekisterin kautta.

Yli 12 kuukauden keskeytykset edellyttävät poikkeamista jätehuoltomääräyksistä. Keskeytystä haetaan kirjallisesti Lakeuden jätelautakunnalta.

Jätteenkuljetuksen keskeytyksen mahdollisuus on koskenut aiemmin ainoastaan vakituksia asuntoja. Tähän määräkseen on lisätty jätehuoltoviranomaiselle mahdollisuus myöntää keskeytys myös yhtäjaksoisesti yli 12 kuukautta käyttämättä olevalle vapaa-ajan asunnolle.

Keskeytysmahdollisuus vapaa-ajan asunnoille on lisätty määräkseen paikallista olosuhteista johtuen. Toimialueella on useita asumattomiksi ja käyttämättömiksi jääneitä asuintaloja, jotka on muutettu kiinteistörekisteriin käyttötarkoitukseltaan vapaa-ajan asunnoiksi. Muutoksia on tehty osittain myös kuntien toimesta. Alun perin vapaa-ajan asunnoiksi rakennettuja kiinteistöjä on jätehuoltoviranomaiselle tulleen tiedon mukaan jäänyt myöskin käyttämättömiksi muun muassa pitkistä etäisyyksistä ja varustelutasosta johtuen. Myyntiaikeet ovat myös saattaneet jäädä tuloksettomaksi.

Asumisessa syntyvien lietteiden tyhjentämisen keskeytys edellyttää aina poikkeamista jätehuoltomääräyksistä pitkistä tyhjennysväleistä johtuen. Lietteiden tulee olla tyhjennettynä tietyn määräajan sisällä ennen keskeytyksen alkamista, jotta tyhjennyksien keskeytyksestä ei aiheutuisi jäteveden käsittelyjärjestelmälle vauriota.

Jätehuollon keskeytysmahdollisuuksien tärkeänä perusteena on kiinteistön haltijoiden olosuhteiden huomioonläänsä lisäksi tarpeettomien tyhjennyskäyntien välttäminen kiinteistöillä.

11 § Poltettavan jätteen aluekeräykseen liittyminen ja jätteen toimittaminen aluekeräykseen

Vakituisille asuinkiinteistöille tarkoitettu poltettavan jätteen aluekeräysmahdollisuus on käytössä Kihniön kunnassa asuinkiinteistöille, joilta tiestön kunnan vuoksi ei ole mahdollista noutaa jätteitä jäteautolla.

Vapaa-ajan kiinteistöjen jätehuollon velvoite voidaan täyttää liittymällä poltettavan jätteen aluekeräyspisteen käyttäjäksi seuraavissa kunnissa: Alavus, Kihniö, Kuortane, Kurikan Jurvan alue, Seinäjoen Peräseinäjoen alue ja Ähtäri. Aluekeräyspisteen käyttäjäksi liittyy ottamalla yhteyttä Lakeuden Etappiin.

Jäteasemia voidaan käyttää aluekeräyspisteiden sijaan kesäkauden jätehuoltoon kunnissa, jossa ei ole käytettävissä aluekeräyspisteitä tai aluekeräyspisteet sijaitsevat siten, etteivät ne ole vapaa-ajan asukkaan kulkureittien varrella ja matka jätteiden viemiseksi aluekeräyspisteelle on kohtuuton. Käytöstä ilmoitetaan Lakeuden Etapin asiakaspalveluun.

Aluekeräyspisteet on tarkoitettu päivittäisen poltettavan jätteen jätehuoltoon. Jätteen tulee kokonsa ja laatunsa puolesta soveltua aluekeräyspisteen astiaan laitettavaksi. Jäteasemalle voi aluekeräysmaksua vastaan viedä poltettavaa jätettä kahden viikon välein jättesäkillisen (200 l) kerrallaan.

Jätteen mahdollisesta väliaikaisesta varastoinnista kiinteistöllä ei saa aiheuttaa hygieenisiä haittoja tai hajuhaittoja eikä muutakaan haittaa terveydelle tai ympäristölle.

12 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomien jätteiden kuljettaminen

Jätelain 41 a §:n mukaan jätteen haltija voi järjestää sellaisen jätteen kuljetuksen, joka poikkeuksellisen kokonsa, suuren määränsä tai muun ominaisuutensa vuoksi ei sovellu kuljetettavaksi tavanomaisessa jätteenkuljetuksessa. Tällaisia jätteitä ovat esimerkiksi käytöstä poistetut huonekalut ja muut suurikokoiset esineet sekä puutarha- ja remonttijätteet. Tällaisten jätteiden kuljetuksesta tulee olla määräys kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä (jätelaki 41 a §).

Määräyksen nojalla sallitaan suurikokoisten jätteiden kuljettaminen omatoimisesti Lakeuden Etapin osoittamiin paikkoihin. Lakeuden Etappi tarjoaa myös noutopalvelua suurikokoisille jätteille. Palvelu on vapaaehtoinen ja siitä peritään jätemaksutaksan mukainen maksu. Myös yritykset, jotka ovat rekisteröityneet jätehuoltorekisteriin, voivat tarjota tällaista palvelua kiinteistöille.

13 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomat jätteet ja kunnan yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, toimitetaan omatoimisesti Lakeuden Etapin osoittamiin vastaanottopaikkoihin ja tuottajavastuunalaiset jätteet tuottajien järjestämiin vastaanottopaikkoihin.

Vastaanottopaikkojen sijainti voi muuttua nopeasti, joten määräyksiin ei ole sisällytetty yksityiskohtaista tietoa vastaanottopaikoista. Määräyksessä ohjataan Lakeuden Etapin verkkosivuille, joissa ylläpidetään ajantasaista tietoa vastaanottopaikoista, niiden aukioloajoista ja vastaanotettavista jätelajeista.

Jätteenkuljettajille tarkoitettu määräys vastaanottopaikoista on sisällytetty luvun 7 kuljettamista käsittelevien määräysten 33 §:ään.

Kunnilla voi olla myös omia vastaanottopaikkoja puutarhajätteille. Näitä voivat olla esimerkiksi maankaatopaikat, mikäli kuntien maankaatopaikkojen ympäristöluvuissa puutarhajätteiden vastaanotto on sallittu.

Asumisessa ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvien lietteiden toimittaminen käsiteltäväksi on esitetty jätehuoltomääräysten 34 §:ssä.

3. LUKU Jätteiden kerääminen kiinteistöllä

14 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit

Uudistuneessa jäteasetuksessa on tiukennettu yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteita ja määritelty erilliskeräyksille vähimmäisvaatimukset. Erilliskeräyksen järjestämisen lisäksi korostetaan syntypaikalla tapahtuvan jätteiden lajittelun tärkeyttä.

Kiinteistöiltä erilliskerättäviä jätelajeja ovat asumisessa syntyvä biojäte ja pakkausjätteet (lasi-, muovi-, metalli- sekä paperi- ja kartonkipakkausjäte). Toimialueella erilliskeräyksiä tullaan järjestämään asetuksen vaatimustasoa laajemmin. Tulevat velvoitteet ovat näiden määräysten 16 §:ssä. Perusteita keräyksille on esitetty tämän perustelumuistion yleisissä perusteluissa s. 4-5.

Kiinteistöillä lajitellut kierrätyskelpoiset kuluttajapakkausjätteet kuuluvat jätelain nojalla pakkausten tuottajien ja tuottajayhteisöjen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin. Muut lajitellut kierrätyskelpoiset, asumisesta tai kunnan palvelu- ja hallintotoiminnoista syntyneet jätteet kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin. Jotta jätehuolto sujuisi käytännössä, vastuun jakautuessa eri tahoille, on jätelaissa määrätty tuottajien ja kuntien yhteistoiminnasta pakkausjätteiden keräämisessä kiinteistöiltä (JL 49a ja 49b §). Yhteistoiminta toteutetaan niin, että kunta järjestää kierrätyskelpoisen

pakkausjätteen keräyksen ja kuljetuksen vähintään taajamien kiinteistöiltä tuottajien järjestämään käsittelyyn ja kierrätykseen.

Jätelain 35 § ja 36 § mukaisesti kierrätyskelpoisten jätelajien kiinteistöittaiset kuljetukset järjestetään kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Tuottajat ja kunnat sopivat yhteistoiminnan ja jätelain puitteissa keskenään korvauksista, joita tuottajat maksavat kunnille pakkausjätteen keräyksen ja kuljetuksen järjestämisestä.

Kiinteistökohtaisen kuljetuksen ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen pakkausjätteiden ja muiden kierrätyskelpoisten jätteiden keräys järjestetään ekopisteissä. Tuottajayhteisön aluekeräyksen vastaanottoaikat on nimetty Rinki- ekopisteiksi. Kierrätyskelpoisten jätteiden aluekeräyspisteiden sijainnit ovat osoitteessa www.kierratys.info.

Kunnan vastuu laajenee jäteasetuksen 21 §:n mukaisesti tekstiilijätteen vastaanoton järjestämiseen 1.1.2023 alkaen. Tekstiilijäte toimitetaan Lakeuden Etapin jäteasemilla järjestettäviin keräyksiin.

Paperijätteen jätehuolto on kokonaan tuottajien järjestämää. Jos kiinteistöllä on käytössä paperintuottajien järjestämä paperinkeräysastia, on paperijäte laitettava siihen. Muutoin kiinteistöjen käytössä on tuottajien järjestämä paperijätteen aluekeräys.

Kiinteistöllä syntyy silloin tällöin myös muita erikseen lajiteltavia jätelajeja, kuten puutarha- ja puistoajatetta, sähkö- ja elektroniikkaromua, paristoja ja akkuja, vaarallisia jätteitä ja erityisjätteitä. Nämä jätteet tulee lajitella erilleen ja toimittaa niiden vastaanottoaikkoihin.

Omatoimiremonttien yhteydessä syntyy myös rakennus- ja purkujätteitä. Rakennus- ja purkujätteelle annetaan jäteasetuksessa (26 §) määrän ja haitallisuuden vähentämiseen ja käsittelyyn liittyviä määräyksiä sekä erilliskeräysvelvoitteita (27 §), jotka koskevat niin elinkeinotoimintaa kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Asuinkiinteistöillä syntyvä rakennus- ja purkujäte kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin ainoastaan siinä tapauksessa, että se on peräisin kotitalouden pienimuotoisesta omatoimisesta rakennus- ja purkutoiminnasta. Mikäli remonttipalveluita tarjoava yritys vastaa asuinkiinteistöllä syntyvän rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta, on se elinkeinotoiminnan jätettä, eikä siitä voida antaa jätehuoltomääräyksissä määräyksiä.

15 § Poltettava jäte

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvilla kiinteistöillä tulee olla jäteastia sekalaiselle yhdyskuntajätteelle (poltettava jäte). Poltettavalle jätteelle tarkoitettuun jäteastiaan ei saa laittaa sinne kuulumattomia jätteitä, kuten vaarallista jätettä tai kierrätykseen kelpaavaa jätettä.

Poltettava jäte hyödynnetään energiana Westenergyn jätevoimalassa. Jätevoimalan tekniikka mahdollistaa vähäisessä määrin palamattoman materiaalin syöttämisen polttolaitokseen, joten poltettavan jätteen astiaan voi laittaa pienen määrän esimerkiksi posliinia ja hehkulamppuja.

Suurikokoiset ja suuret määrät jätettä, kuten käyttökelvottomat huonekalut, patjat, suuret määrät rikkoutuneita keramiikka-astioita tai kierrätyskelvottomia tekstiilejä tulee viedä suoraan jäteasemalle, josta ne päätyvät sopivaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Määräysten jäteastian täyttämistä koskevassa 24 §:ssä tarkennetaan muutamien jättemateriaalien osalta, mitä jäteastioihin voi tai ei voi laittaa.

16 § Asumisessa syntyvien kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtaiset erilliskeräysvelvoitteet

Hyötyjätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteilla edistetään jätelain 8 §:n mukaisen etusijajärjestyksen toteutumista. Erilliskeräysvelvoitteilla vaikutetaan myös energiahöydyntämiseen ohjautuvan poltettavan jätteen laatuun, sillä esimerkiksi metalli ja lasi haittaavat polttoprosessia.

Jätteen erilliskeräysvelvoitteita ehdotetaan laajennettavaksi. Määräyksessä on eritelty erilliskeräysvelvoitteet kiinteistötyypeittäin. Osa velvoitteista tulee voimaan alueittain ja ajallisesti porrastaen. Alueet ja aikataulut on esitetty velvoitetaulukon lisäselvityksissä.

Hyötyjätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet toteutetaan toimialueella 1.7.2023 saakka, kuten aiemminkin; vähintään 5 huoneiston asuinhuoneistoissa erilliskerätään biojäte, 10 tai enemmän huoneiston asuinkiinteistöillä erilliskerätään biojäte, metalli-, lasi- ja kartonkipakkausjätteet. Yli 20 huoneiston asuinkiinteistöillä keskustaajamissa alueella Ilmajoki, Lapua, Kurikka ja Seinäjoki kerätään lisäksi muovipakkausjätteet.

Biojätteet

Jäteasetuksen 17 §: mukaan kunnan on järjestettävä asumisessa syntyvän muun biojätteen kuin puutarha- tai puistojätteen erilliskeräys vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi tai useampi asuinhuoneisto. Yli 10 000 asukkaan taajamassa kunnan on järjestettävä 1 momentissa tarkoitettu erilliskeräys jokaiselta kiinteis-

töltä, jossa on vähintään yksi asuinhuoneisto. Asetuksen mukaan biojätteen erilliskeräystä on laajennettava yli 10 000 asukkaan taajamissa koskemaan kaikkia kiinteistöjä (mukaan lukien vapaa-ajan kiinteistöt) 19.7.2024 alkaen. Jäteasetuksen perustelumuis-
tion (18.11.2021) mukaan erilliskeräysvelvoite on perusteltua asettaa biojätteelle vai-
heittain tiukemmaksi kuin muille erilliskerättäville jätelajeille, koska selvitysten mukaan
biojätteen kierrätystä lisäämällä voidaan käytännössä tehokkaimmin nostaa yhdyskunta-
jätteen kierrätysastetta. Lisäksi biojätteen kierrätystä on mahdollista lisätä vain erilliske-
räystä (ml. pienkompostointi) lisäämällä, sillä lannoitevalmistelainsäädännöstä johdetta-
van nykyisen tulkintakäytännön, samoin kuin jätedirektiivin 11 a artiklan 4 kohdan, pe-
rusteella sekajätteestä koneellisesti erotellun biojätteen hyödyntämistä ei voida katsoa
kierrätykseksi.

Erilliskeräysvelvoitteiden soveltamisesta Lakeuden Etapin toimialueella on tehty laaja
selvitys, jossa on arvioitu erilaisten keräyslaajuuksien ja keräyksen teknisen toteutus-
vaihtoehtojen vaikutuksia erilliskeräysasteeseen, kustannuksiin ja päästöihin. Lakeuden
Etapin tekemien jätteenkeräysjärjestelmän uudistus selvitysten perusteella jäteasetuk-
sen vaatimustasolla toteutettava biojätteen erilliskeräys ei toimialueen asumisrakenteen
vuoksi kasvattaisi kierrätysastetta tavoitteen mukaisesti, eikä olisi asukkaiden tasapuolis-
ten palvelujen periaatteen mukainen. Keräyksen toteuttamiseksi jaetulla jäteastialla
yhdessä poltettavan jätteen kanssa tekee keräyksestä myös kustannustehokkaan ja vä-
häpäästöisen.

Tällä määräyksellä biojätteen erilliskeräys laajennetaan koko toimialueelle koskemaan
kaikkia asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä, vapaa-ajan asunnot ja Kurikan Jurvan alue pois lukien. Biojät-
teen erilliskeräysvelvoite ei koske kiinteistöjä, joilla syntyvä biojäte kompostoidaan mää-
räysten 18 §:n mukaisesti ja kompostointi on ympärivuotista.

Erilliskeräys toteutetaan 1-4 huoneiston kiinteistöillä jaetulla jäteastialla yhdessä poltet-
tavan jätteen kanssa. Poltettava jäte kerätään Jurvan alueella kiinteistön haltijan järjes-
tämänä keräyksenä, joten jaetun jäteastian käyttö ei käytännössä ole mahdollista. Jurvan
alueella biojätteen keräys toteutetaan kunnan järjestämän jätteenkuljetuksena vähin-
tään 5 huoneiston kiinteistöillä 19.7.2023 alkaen.

Toimialueella on noin 34 000 1-4 huoneiston kiinteistöä, joista omakotitaloja 33 000 ja
muuta 1 000. Taajamien ulkopuolella em. kiinteistöistä on noin 38 %.

Biojätteen erilliskeräyksen piirissä on aiempien erilliskeräysvelvoitteiden mukaisesti ollut
2 100 asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöä ja 24 % asukkaista. Biojätettä omatoimisesti kompostoivia kiinteis-
töitä on noin 2 000 kpl. Poltettavan jätteen koostumustutkimuksessa v. 2021 biojätettä
oli 26 %. Biojätteen erilliskeräysaste nousee näiden määräysten mukaisella erilliskeräyk-
sellä laskennallisesti aiemmasta 30 %:sta 90 %:iin.

Jäteasetuksessa biojätteen erilliskeräysvelvoite on säädetty yli 10 000 asukkaan taajamissa myös vapaa-ajan kiinteistöille. Toimialueella vapaa-ajan kiinteistöt on rajattu pois erilliskeräysvelvoitteesta. Vapaa-ajan kiinteistöt voivat liittyä toimialueella vapaaehtoisesti biojätteen erilliskeräykseen siitä lähtien, kun keräys jaetulla jäteastialla aloitetaan alueella. Mahdollisuus ei koske Kurikan Jurvan aluetta, jossa keräystä jaetulla astialla ei voida järjestää kiinteistön haltijan järjestämästä poltettavan jätteen keräyksestä johtuen.

Jäteasetuksessa säädettyä keräystä suppeampi keräys voidaan määrätä korkeintaan viideksi vuodeksi kerrallaan, jos jokin jätelain 15 §:n 2 momentin mukaisista erilliskeräysvelvollisuudesta poikkeamisen edellytyksistä täyttyy. Vapaa-ajan kiinteistöjä on toimialueen taajamissa yhteensä noin 500 ja ne ovat pääsääntöisesti käytössä kesäaikana. Jäteasetuksen mukainen erilliskeräysvelvoite kohdistuu toimialueella suurtaajama-alueelle, jossa kiinteistöjä on vain noin 180. Kohteiden vähäisestä lukumäärästä sekä käyttöasteesta johtuen vaikutus biojättekertymään ja sitä kautta kierrätystavoitteiden saavuttamiseen on vähäinen. Näin ollen jätelain 15 §:n 2 momentin mukaiset edellytykset poikkeamiselle täyttyvät. Vapaa-ajan asuntojen poikkeamisperusteen olemassaoloa arvioidaan viimeistään viiden vuoden kuluttua uudelleen.

Pakkausjätteet

Jäteasetuksen 18 §:n mukaan kunnan on järjestettävä jätelain 49 a §:n mukaisesti yhteistoiminnassa pakkausten tuottajayhteisön kanssa asumisessa syntyvän lasi-, metalli- ja muovi- sekä kartonkipakkausjätteen erilliskeräys vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi tai useampi asuinhuoneisto. Erilliskeräys on järjestettävä 1.7.2023 alkaen.

Pakkausjätteiden erilliskeräys toteutetaan näiden määräysten mukaisesti vähintään kolmen huoneiston kiinteistöistä alkaen taajamissa, pois lukien Kurikan Jurvan alue. Jurvan taajamassa keräys toteutetaan 1.7.2023 alkaen vähintään 5 huoneiston kiinteistöillä.

Pakkausjätteiden keräys toteutetaan nelilokerokeräyksellä 3-9 huoneiston kiinteistöillä. Laajennettu keräysvelvoite vähintään 3 huoneiston kiinteistöistä alkaen laajentaa asiakaspohjan tasolle, joka mahdollistaa nelilokerokeräyksen tarjoamisen. Lokeroastian etuna on pieni tilantarve, mikä helpottaa pienten taloyhtiöiden jätehuollon järjestämistä.

Paperinkeräys

Jätelain 49.2 §:n mukaan paperituotteiden tuottajan on järjestettävä käytöstä poistettujen paperituotteiden kuljetus maksutta kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanottopaikasta, jos kiinteistö sijaitsee muulla kuin pientalo- tai haja-asutusalueella. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistöjen tulee kuitenkin järjestää paperinkeräystä varten keräysastia.

Kiinteistön määritelmä jätehuollossa

Yksikkö, johon erilliskeräyksen velvoitteet kohdistuvat, on kiinteistö. Jäteasetuksen 17 §:n perusteluissa on tarkennettu, miten käsitettä kiinteistö tulisi tulkita erilliskeräyksen järjestämiseen liittyvissä velvoitteissa: ”Säännöksen soveltamisen yhteydessä kiinteistön käsitettä tulisi tulkita jätteen keräyksen järjestämisen näkökulmasta. Tällöin kiinteistöllä sijaitsevaksi katsottavien huoneistojen lukumäärä ei olisi jokaisessa tilanteessa yhteneväinen esimerkiksi kiinteistörekisteriin merkittyjen kiinteistöyksikköä koskevien tietojen kanssa, vaan merkitystä voitaisiin antaa myös kiinteistön ja sillä sijaitsevien rakennusten omistus- ja hallintasuhteille sekä jätepistettä käytännössä käyttävien asuinhuoneistojen lukumäärälle. Olennaista olisi, että kiinteistö muodostaisi jätehuollon järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden. Käytännössä samalla tontilla voi esimerkiksi olla viisi erillispientaloa tai paritaloa, mutta ilman asunto-osakeyhtiömuotoa. Jos kullakin talolla on oma jätepiesteensä, rinnastuisi tilanne omalla tontilla sijaitseviin yksittäisiin omakotitaloihin tai paritaloihin, eivätkä asetuksessa vähintään viidelle asuinhuoneistolle säädetyt erilliskeräysvelvoitteet koskisi tontilla sijaitsevia taloja. Toisaalta erilliskeräysvelvoite koskisi niitä asunto-osakeyhtiöitä, joissa samaa jätepistettä käyttää vähintään viisi asuinhuoneistoa, riippumatta siitä, muodostuuko asunto-osakeyhtiö erillispientaloista tai esimerkiksi rivitaloista. Jos asunto-osakeyhtiön erillispientaloilla on omat jäteastiansa ja omat jättesopimuksensa, erilliskeräysvelvoitteet eivät koskisi. Säännöksen mukaisen huoneistorajan laskennassa ei olisi merkitystä sillä, kuinka monen tontin alueelle asunto-osakeyhtiöön kuuluvat rakennukset sijoittuvat.”

Erilliskeräysalueiden rajaaminen

Erilliskeräysvelvoitetta koskevat aluerajaukset kuvataan karttatarkastelussa. Kartta on saatavana osoitteessa <https://www.etappi.com/yhtio/saannokset-ja-maaraykset/jatehuoltomaaraykset/>. Kartta-aineistona käytetään Maanmittauslaitoksen toimittamaa karttapohjaa, joka perustuu Suomen ympäristökeskuksen aineistoon YKR-taajamat. Suomen ympäristökeskuksen tuottama taajamarajaus on Suomen virallinen taajamarajaus, jota Tilastokeskus käyttää tilastoinnissaan.

Jäteasetuksessa ja näissä jätehuoltomääräyksissä taajamalla tarkoitetaan rakennusryhmää, jossa on vähintään 200 asukasta ja jossa rakennusten välinen etäisyys on yleensä enintään 200 metriä. Taajamat eivät ole sidoksissa kuntarajoihin. Siten on mahdollista, että jonkun kunnan alueella on taajama, vaikka asukasmäärä kyseisen kunnan alueella taajamassa ei ylitä 200 asukasta.

Myös jäteasetuksen biojätteen erilliskeräykseen velvoittava 10 000 asukkaan yhtenäinen taajama-alue ylittää toimialueella kuntarajat, jolloin 10 000 asukkaan taajamaa koskevat velvoitteet tulisivat voimaan myös kunnassa tai kunnan osassa, jossa taajaman asukasluku kyseisessä kunnassa kuntarajojen mukaan jäisi alle 10 000 asukkaan velvoiterajan.

Kunnan järjestämä vapaaehtoinen erilliskeräys

Taajamissa sijaitsevat kiinteistöt, joita biojätteiden ja pakkausjätteiden erilliskeräysvelvoitteet eivät koske, voivat halutessaan liittyä vapaaehtoisesti kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen kuljetukseen. Kuljetuksista sovitaan Lakeuden Etapin kanssa.

Taajaman ulkopuolella sijaitsevat vapaa-ajan kiinteistöt voivat vapaaehtoisesti liittyä alueella järjestettyyn biojätteen ja poltettavan jätteen keräykseen jaetulla astialla. Kuljetuksista sovitaan Lakeuden Etapin kanssa.

Muulla alueella sijaitsevan kiinteistön haltija, jonka kiinteistöä eivät edellä mainitut velvoitteet koske, voi halutessaan tilata erilliskerättävien kierrätyskelpoisten jätteiden jätelajien kiinteistöittäisen kuljetuksen yksityiseltä jätteenkuljetusyritykseltä jätelain 41 §:n 3 momentin mukaisesti.

17 § Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Määräyksessä annetut lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet koskevat kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjä. Erilliskeräysvelvoitteet ovat jäteasetuksessa (21 §) annettujen velvoitteiden mukaiset. Velvoitteet perustuvat jätteiden painon mukaiseen kertymiseen yhden viikon aikana.

Uudet velvoitteet ovat tiukempia kuin aiempien jätehuoltomääräysten mukaiset velvoitteet. Ne tulevat voimaan biojätteen osalta 19.7.2022 ja muun kierrätettävän jätteen osalta 1.7.2023.

Erilliskeräysvelvoitteen aluerajauksessa käytetään lähtökohtana jäteasetuksen mukaisesti taajama-alueita sekä asema- ja yleiskaavoitettuja alueita, joilla on palvelu- tai matkailutoimintoja tai jotka ovat työpaikka-alueita. Erilliskeräysvelvoitetta koskevat aluerajaukset kuvataan verkkosivuilla julkaistavassa karttatarkastelussa.

Taajamassa sijaitsevat kiinteistöt, joita erilliskeräysvelvoite ei koske, voivat liittyä vapaaehtoisesti erilliskerättävien kierrätyskelpoisten jätteiden kiinteistöittäiseen kuljetukseen. Taajaman ulkopuolella sijaitsevat kiinteistöt voivat liittyä vapaaehtoisesti biojätteen erilliskeräykseen alueella, jossa on 16 §:n mukaisesti aloitettu biojätteen keräys jaetulla jäteastialla. Kuljetuksista sovitaan Lakeuden Etapin kanssa.

Taajaman ulkopuolella sijaitsevan kiinteistön haltija, jonka kiinteistöä eivät edellä mainitut velvoitteet koske, voi halutessaan tilata pakkausjätteiden kiinteistöittäisen kuljetuksen yksityiseltä jätteenkuljetusyritykseltä.

4. LUKU Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen

18 § Kompostointi

Määräykseen on lisätty jätelain uudistuksessa tullut velvoite kompostointi-ilmoituksen teosta jätehuoltoviranomaiselle. Lakeuden jätelautakunta merkitsee tiedot kompostoinnista jätelain 143 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin.

Jäteasetuksen perustelumuiiston mukaan tietojen kokoaminen tukee biojätteen kompostoinnin ja muun pienimuotoisen kiinteistöllä tapahtuvan käsittelyn viranomaisseuranta ja -valvontaa sekä mahdollistaa biojätteen pienimuotoisen käsittelyn määrää koskevien arvioiden tekemistä ja raportointia komissiolle jätedirektiivin ja sen nojalla annetun komission täytäntöönpanopäätöksen 2019/1004 mukaisesti. Mainitut EU:n säädökset sallivat biojätteen pienimuotoisen käsittelyn huomioon ottamisen yhdyskuntajätteen kierrätysasteen laskennassa edellyttäen, että käsittelyn laajuutta selvitetään vähintään viiden vuoden välein luotettavin, mainitussa komission päätöksessä säädetyin menetelmin.

Jätehuoltoviranomainen kokoaa kompostoinnista rekisteriä 1.1.2023 alkaen. Tämän ajankohdan jälkeen tapahtuvasta käsittelyn aloittamisesta tai lopettamisesta tulee ilmoittaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös sellaisia, jotka jo käsittelevät biojätettä pienimuotoisesti kunnan jätehuoltomääräysten nojalla.

Kompostointi edistää etusijajärjestyksen toteutumista. Mikäli kiinteistöllä kompostoidaan siellä syntyvä biojäte, voidaan poltettavan jätteen astian tyhjennysväli harventaa jätehuoltomääräysten 25 §:n mukaisesti.

Kiinteistökohtaisessa kompostorissa voidaan kompostoida keittiöperäistä biojätettä ja puutarhajätettä, tietyin edellytyksin myös kuivakäymäläjätettä ja vähäisiä määriä jätevesilietteitä (ks. 36 §). Kompostoriin ei saa laittaa muuta kuin kompostoituvaa jätettä. Uutena asiana määräyksiin on tullut kielto laittaa vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja tai niiden osia kompostoriin.

Kompostoreiden rakenteille ja hoidolle on annettu vaatimuksia. Tiukimmat vaatimukset on annettu kompostorille, jossa kompostoidaan kuivakäymäläjätettä, lemmikkieläinten ulosteita ja määräysten 35 §:ssä tarkoitettua saostussäiliö- tai pienpuhdistamolietettä. Kompostorin tulee olla kompostointia varten suunniteltu, ilmastoitu, lämpöeristetty, haittaeläinsuojattu ja valumavesien pääsy maahan täytyy olla estetty. Biojätteelle edellytetään tarkoitukseen suunniteltua, ilmastoitua, haittaeläinsuojattua ja ympärivuotisessa käytössä lämpöeristettyä kompostoria. Puutarhajätteen kompostorin tulee myös olla

haittaeläinsuojattu. Vain pelkkää lehtijätettä voi kompostoida avonaisessa kehikossa tai aumassa.

Bokashi -menetelmässä eloperäinen jäte laitetaan tarkoitukseen suunniteltuun ämpäriin fermentoitumaan, eli käymään hapettomassa tilassa. Bokashista poistettu käynyt eloperäinen aines vaatii jälkikompostoinnin valmistuakseen mullaksi.

Ennen asumislietteen, erotuskaivolietteen tai käymäläjätteen kompostoinnin aloittamista asemakaava-alueella tulee ympäristönsuojeluviranomaiselta varmistaa asian luvanvaraisuus.

Paistorasvojen ja öljyjen sekä muun ylimääräisen rasvan johtaminen jätevesiviemäriin on kielletty, koska ne voivat aiheuttaa haittoja vesihuoltolaitoksen toiminnalle.

19 § Jätteen polttaminen

Jätteiden omatoiminen polttaminen on kielletty, ellei sitä sallita kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä (jätelaki 41 a §).

Määräyksessä esitetään tilanteet, joissa jätteen polttaminen on mahdollista. Asemakaava-alueen ulkopuolella sallitaan risujen, oksien, kuivien olkien, hakkujätteen ja käsittelemättömän puujätteen ja vastaavien kasviperäisten jätteiden polttaminen avopolttona, jos se ei aiheuta haittaa tai vaaraa ympäristölle tai terveydelle ja poltettavien jätteiden määrä on vähäinen.

Käsitellyn puujätteen polttamista ei voi sallia. Kiinteistön lämmitysjärjestelmässä poltettavaksi sallitaan käsittelemätön puujäte sekä risut ja oksat. Sytykkeinä voidaan käyttää vähäisessä määrin paperia, pahvia ja kartonkia. Muiden jätteiden, kuten polttokelpoisen muovin, polttamista ei voi sallia kiinteistöjen tulipesissä, sillä niissä ei ole palamiselle optimaaliset olosuhteet. Palamisessa muodostuvat savukaasut ja pienhiukkaset ovat vaarallisia terveydelle ja ympäristölle.

20 § Jätteen hautaaminen tai upottaminen

Jätteen hautaaminen maahan tai upottaminen vesistöön on jätelain (jätelaki 41 a §) ja ympäristönsuojelulain perusteella kielletty.

Kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen on mahdollista Ruokaviraston ohjeiden mukaisesti. Ohjeet löytyvät Ruokaviraston verkkosivuilta. Tässä määräyksessä ei ole annettu tarkkoja ohjeita lemmikkieläinten hautaamisesta.

Pienikokoisen kuolleen eläimen, johon ei epäillä liittyvän tarttuvan taudin riskiä, saa laittaa myös poltettavan jätteen astiaan. Jos muita vaihtoehtoja hävittämiseksi ei ole, voi kuolleen kotitalouden lemmikin viedä jätehuoltokeskukseen.

21 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa

Määräys on lisätty jätehuoltomääräyksiin uutena asiana. Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa on kielletty, ellei sitä erikseen sallita jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä (jätelaki 41 a §).

Määräys sallii omassa asumisessa syntyvän puhtaan tiili- ja betonimurskeen pienimuotoisen ja kertaluontoiseksi luokiteltavan käytön omassa maanrakentamisessa. Esimerkiksi naapurusten yhteistoiminta ei ole mahdollista. Hyödyntämisestä on jätettävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen hyödyntämistä maanrakentamisessa.

Kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä voi olla tarkempia määräyksiä jätteen hyödyntämisestä omassa maanrakentamisessa.

Ympäristönsuojelulaki mahdollistaa jätteiden pienimuotoisen ei-ammattimaisen hyödyntämisen kiinteistön omistajan omassa maanrakentamisessa. Sellainen pienimuotoinen hyödyntäminen, jossa esimerkiksi purettavasta rakennuksesta syntyviä tiiliä hyödynnetään purkukiinteistöllä kiinteistön omistajan tai haltijan omana työnä, on jätteen ei-ammattimaista hyödyntämistä. Ympäristönsuojelulain mukaan jätteiden ammattimainen tai laitospäinen käsittely vaatii sen sijaan aina ympäristöluvan (YSL 27 § ja liite 1, taulukko 2, kohta 13) tai MARA-asetuksen (VnA koskien eräiden jätteiden hyödyntämistä maanrakentamisessa 843/2017) mukaisen rekisteröinnin (YSL 116.4 §).

Jätehuoltomääräyksiä ei sovelleta tiili- ja betonijätteen käsittelyyn, joka on ammattimaista tai laitospaista.

5. LUKU Jäteastiat

22 § Jäteastiatyypit

Jätelain 40 §:n mukaan kiinteistön haltija on velvollinen järjestämään jätteille vastaanottopaikan. Jäteasetuksen 10 § velvoittaa kiinteistön haltijan, kunnan, jätteen haltijan, tuottajan, jakelijan ja muun toimijan järjestäessään jätteen keräyksen huolehtimaan siitä, että vastaanottopaikassa on riittävä määrä kannellisia säiliöitä, maahan upotettavia syväkeräyssäiliöitä, jätelavoja tai muita jäteastioita, jotka soveltuvat kerättäville jätelajeille.

Kiinteistöllä tulee olla riittävä määrä jäteastioita huomioiden kiinteistöllä syntyvän jätteen määrä, jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysvelvoitteet ja jäteastioiden tyhjennysvälit. Jäteastiat on aina pystyttävä sulkemaan kokonaan. Sulkeminen on tärkeää, jotta haittaeläimet eivät pääse jäteastiaan. Tarpeeseen nähden liian suuria jäteastioita käyttämällä ei voi perustella jätehuoltomääräyksistä poikkeavaa pidempää jäteastian tyhjennysväliä.

Lakeuden Etappi toimittaa kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella käsin siirrettävät 140–660 litran jäteastiat kiinteistöille, joilla syntyy kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvaa jätettä.

Määräys edellyttää, että Kurikan Jurvan alueella kiinteistön haltijalla on käytössään riittävä määrä poltettavan jätteen astioita näiden jätehuoltomääräysten mukaista jätteiden keräämistä varten. Poltettavan jätteen jäteastian hankkii kiinteistön haltija itse Kurikan Jurvan alueella. Lakeuden Etappi toimittaa kiinteistöille käsin siirrettävät 140–660 litran jäteastiat kierrätyskelpoisille jätteille näiden jätehuoltomääräysten 16 §:n mukaisesti.

Määräyksessä on esimerkkilistaus kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltuvista jäteastiatyypeistä. Lakeuden Etapilta ja Kurikan Jurvan alueella kuljetusliikkeeltä on hyvä varmistaa keräysvälineen soveltuvuus jätteenkuljetukseen.

Esimerkkilistassa veloitetaan standardin mukaisiin jäteastioihin, mikä on perusteltua, sillä markkinoilla on myös muita kuin standardin mukaisia sanallisen määritelmän täyttäviä jäteastioita, jotka voivat rikkoutua helpommin esimerkiksi astiaa jäteautoon tyhjentäessä. Jätehuoltomääräyksissä on mahdollistettu myös muunlaisen jäteastian käyttö sopimalla asiasta Lakeuden Etapin tai jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Näin voidaan edistää uusien innovaatioiden käyttöön ottamista ja siten parantaa esimerkiksi jätteenkuljetajan työturvallisuutta.

23 § Jäteastian merkitseminen

Jäteasetuksen 10 § velvoittaa jätteen kuljetuksen järjestäjän merkitsemään jäteastioihin niihin kerättävän jätelajin ja keräyksestä vastaavan yhteisön yhteystiedot. Lisäksi jäteastiaan tai sen välittömään läheisyyteen on asetettava selvästi nähtäville kerättävää jätelajia koskevat lajitteluohjeet. Jos jäteastia ei ole kiinteistön välittömässä läheisyydessä, on jäteastiaan merkittävä myös jäteastiaa käyttävän kiinteistön osoitteen mukainen numero tai kiinteistön osoite. Tämä lisää jäteastioiden tunnistettavuutta ja mahdollistaa mahdollisiin ongelmiin puuttumisen.

Lakeuden Etappi merkitsee kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistölle toimittamiinsa jäteastioihin siihen kerättävän jätelajin, sen lajitteluohjeen ja Etapin yhteystiedot. Kurikan Jurvan alueella kiinteistön haltija huolehtii jäteastian merkitsemisestä jätteenasetuksen mukaisesti.

Lakeuden Etappi laatii jätelajeille lajitteluohjeet. Kiinteistön haltija vastaa lajitteluohjeiden nähtävillä olosta jäteastioiden välittömässä läheisyydessä.

24 § Jäteastian täyttäminen

Jätehuoltomääräyksissä täsmennetään jätteenasetuksen 10 §:ä määrittelemällä, mitä jäteastioihin voidaan laittaa ja miten jätteet tulee pakata. Jätteenasetuksen 10 §:n mukaan jäteastioiden käytöstä ja tyhjennyksestä ei saa aiheutua loukkaantumisen vaaraa käyttäjälle tai tyhjentäjälle eikä muuta vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Käsin siirrettäville jäteastioille jätteen paino on asetettu enimmäispaino 60 kg. Määräyksessä on annettu mahdollisuus sijoittaa jäte poikkeustapauksessa ja tilapäisesti kiinteistökohtaisen jäteastian läheisyyteen, silloin kun jäte ei mahdu jäteastiaan. Jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle ei myöskään saa aiheuttaa työturvallisuusriskiä, joten ylimääräinen jätepakkaus saa painaa enintään 20 kg ja se ei saa sisältää viiltäviä, pistäviä tai teräviä esineitä.

Alueellisissa keräyspaikoissa jätettä ei saa jättää jäteastian ulkopuolelle (ks. lisää 29 §).

Määräyksessä on esitetty konkreettinen lista jätteistä, joita ei saa sijoittaa jäteastioihin. Listauksen tarkoituksena on edistää asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon toteutumista. Määräyksessä määrätään myös jätelajien pakkaamisesta. Pakkausveloitteet ja -suositukset esitetään myös Lakeuden Etapin julkaisemissa jätteiden lajitteluohjeissa.

25 § Tyhjennysvälit

Määräyksessä esitetyt jäteastioiden tyhjennysvälit koskevat kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvia asuinkiinteistöjä sekä muita kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Jätteenasetuksen 10 § velvoittaa tyhjentämään jäteastiat niin usein, että jäteastia voidaan aina sulkea, jäte mahtuu astiaan eikä jätteestä aiheudu ympäristön likaantumista tai roskaantumista taikka hajua tai muuta hygieenistä haittaa. Hygieenisiä haittoja tai hajuhaittoja aiheutuu yleensä muiden jätteiden seassa olevasta biojätteestä.

Poltettava jäte

Määräyksessä on eritelty poltettavan jätteen astioiden tyhjennysvälit erikseen Kurikan Jurvan alueelle ja muulle toimialueelle erilaisista aiemmista määräyksistä sekä kuljetusjärjestelmästä johtuen. Molemmilla alueilla noudatetaan pääsääntöisesti aiempien määräysten mukaisia tyhjennysvälejä myös näiden määräysten tultua voimaan.

Toimialueella, Jurvan aluetta lukuun ottamatta, uudistetaan jätteen erilliskeräysjärjestelmä 1-4 huoneiston kiinteistöjen osalta alueellisesti porrasten vuosien 2024 – 2026 välisenä aikana. Uudistus vaikuttaa tyhjennysväleihin, koska biojäte tullaan keräämään jaetulla jäteastialla yhdessä poltettavan jätteen kanssa.

Määräyksessä on annettu pienille ja vähän jätettä tuottaville kotitalouksille (1-2 henkilö/talous) mahdollisuus harventaa poltettavan jätteen astian tyhjennysväliä neljään viikkoon. Käytäntö on voimassa jaetulla jäteastialla toteutettavan keräyksen käyttöönottoon saakka (aikataulut 16 §:ssä). Kurikan Jurvan alueella 1-2 hengen talouksilla jatkuu mahdollisuus 4 viikon tyhjennysväliin.

Kuntien hallinto- ja palvelutoimintojen erilliskeräysvelvoitteista määrätään 17 §:ssä. Niillä kiinteistöillä, joilla ei ole biojätteen erilliskeräysvelvoitetta, noudatetaan poltettavalla jätteellä neljän viikon tyhjennysväliä. Kausiluonteiset kunnan kohteet voidaan tyhjentää tarvittaessa.

Jätepuristimet on tyhjennettävä riittävän usein. Jätepuristimissa on mahdollisuus käyttää hajunpoistotekniikkaa.

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräykset

Kierrätettävien jätteiden jäteastioiden tyhjennysvälin tulee vastata aina jätekertymää, jotta kierrätyskelpoista jätettä ei sijoitettaisi poltettavan jätteen astiaan.

Biojätteen ja pakkausjätteiden erillisastioiden pisimpiä mahdollisia tyhjennysvälejä noudatetaan koko toimialueella heti jätehuoltomääräysten tultua voimaan.

Kartonkipakkausten pisin mahdollinen tyhjennysväli on kahdeksan viikkoa, joka on aiempia määräyksiä (24 viikkoa) selvästi tiukempi. Määräyksessä on huomioitu jätelajin laadun säilyminen kierrätyskelpoisena käsittelyyn saakka. Muovipakkausten maksimityhjennysväli pitenee kahdeksaan viikkoon aiemman neljän viikon sijaan.

Lasi- ja metallipakkausten keräysastioiden pisimmät tyhjennysvälit ovat aiempien määräysten mukaiset, 24 viikkoa. Kiinteistön haltijoiden kannattaa kuitenkin tiedostaa, että jäteastioiden 24 §:ssä esitetty painorajoitus 60 kg voi kuitenkin vaikuttaa tyhjennysväleihin, vaikka jäteastiat eivät olisikaan täynnä.

Biojätteen erilliskeräys

Biojätteen jäteastia on haju- ja hygieniahaittojen vuoksi tyhjennettävä kesäaikana useammin kuin talvella, suuremmissa kiinteistöissä yleensä viikoittain. Biojätteen erilliskeräykseen määräytyy talviajalle pisimmät mahdolliset tyhjennysvälit, joita sovelletaan heti jätehuoltomääräysten tultua voimaan. Kesäaikana pinta-astioiden tyhjennysväli on aiempien jätehuoltomääräysten tapaan enintään kaksi viikkoa ja syväkeräykselle neljä viikkoa. Talviaikana pisin mahdollinen tyhjennysväli on pinta-astioille neljä viikkoa ja syväkeräykselle kahdeksan viikkoa.

Biojätteen erilliskeräys laajenee pienikiinteistöihin koko toimialueella, pois lukien vapaa-ajan kiinteistöt ja Kurikan Jurvan alue. Biojätteen erilliskeräys aloitetaan 1-4 huoneiston kiinteistöillä jaetulla jäteastialla yhdessä poltettavan jätteen kanssa alueellisesti porrastaen. Aikataulut on esitetty 16 §:ssä. Jäteastian tyhjennysväli muuttuu keräyksen alettua, johtuen biojätteen tyhjennystarpeesta, joka on kesäaikana enintään kaksi viikkoa. Samalla otetaan käyttöön talviajalle jaetun jäteastian pisin mahdollinen tyhjennysväli, joka on neljä viikkoa talouksille, joissa on enemmän kuin 2 henkeä. Talouksilla, joissa on 1-2 henkeä, voi tyhjennysväli talviaikana olla kahdeksan viikkoa.

Biojätettä voi laittaa poltettavan jätteen sekaan kiinteistöillä, joita biojätteen erilliskeräysvelvoite ei koske, kuten vapaa-ajan kiinteistöillä. Vapaa-ajan kiinteistöt voivat myös liittyä vapaaehtoisesti jaetulla jäteastialla toteutettavaan keräykseen sen alettua kiinteistön sijaintialueella.

Biojätteen kompostointi

Biojätteen asianmukainen kompostointi on jätelainsäädännön mukainen vaihtoehto biojätteen erilliskeräykselle.

Biojätettä omatoimisesti kompostoivan vakituisen asunnon jäteastian pisimmät tyhjennysvälit ovat ennallaan asemakaava-alueella (4 vkoa) ja haja-asutusalueella (8 vkoa) siihen saakka, kunnes jätteiden keräysuudistuksen yhteydessä aluejako poistuu. Aiempi pidennyksen hakemusmenettely on poistettu, poltettavan jätteen astian tyhjennysvälin voi sopia Lakeuden Etapin kanssa. Pidennys edellyttää kuitenkin lakisääteisen kompostointi-ilmoituksen tekoa Lakeuden jätelautakunnalle tai jätetyhtiölle.

Kompostoivat ja vähän jätettä tuottavat 1-2 hengen taloudet voivat tyhjennyttää poltettavan jätteen astian koko toimialueella kahdeksan viikon välein heti määräysten tultua voimaan. Kompostoivat taloudet, joihin kuuluu enemmän kuin 1-2 henkilöä, voivat keräysuudistuksen jälkeen pidentää tyhjennysvälin koko toimialueella neljään viikkoon. Haja-asutusalueella pisin mahdollinen tyhjennysväli, kahdeksan viikkoa poistuu 2 henkeä suuremmilta talouksilta.

Kompostoivien talouksien kokoon perustuvien poltettavan jätteen tyhjennysvälien perusteena on taloudessa syntyvän poltettavan jätteen määrä, joka on omatoimisesti kompostoivilla ja pakkausjätteet tehokkaasti kierrätykseen lajitteleville talouksilla keskimäärin* noin 24 litraa /henkilö/2 viikkoa. Pienin mahdollinen jäteastia poltettavalle jätteelle on 140 litraa, joka laskennallisesti riittää tehokkaasti lajittelevalle 1 hengen taloudelle kahdeksan viikon ajaksi. Kahden hengen lajittelevalle taloudelle laskennallinen jäteastiakoko olisi 240 litraa kahdeksan viikon aikana. Neljän viikon tyhjennysvälin em. pienimmät jäteastiat riittäisivät laskennallisesti 3-5 hengen talouksille, jotka lajittelevat pakkausjätteet ja biojätteet tehokkaasti erilleen.

* arvioinnissa on käytetty valtakunnallisesti koottuja keskimääräisiä jätekertymiä (KIVO ry)

Tyhjennysväleistä ilmoittaminen

Jäteastioiden tyhjennysvälin pidentämisestä ilmoitetaan suoraan jätehuollon järjestävälle taholle silloin, kun tyhjennysvälit ovat jätehuoltomääräysten mukaisia. Jätehuollon järjestävälle taholle ilmoitetaan näissä tapauksissa myös kompostoinnista, jonka tulee tapahtua määräysten 18 §:n mukaisesti. Kompostointi-ilmoitus Lakeuden jätelautakunnalle tai jäteyhtiölle on kuitenkin edellytyksenä kompostoinnin perusteella tehtävälle pidennykselle.

Lakeuden Etappi on jätehuollon järjestävä taho kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Kurikan Jurvan alueella poltettavan jätteen ja 18.7.2023 saakka biojätteen keräyksen hoitava jätteenkuljetusyritys on jätehuollon järjestävä taho.

Vapaa-ajan kiinteistöt

Vapaa-ajan kiinteistöltä edellytetään liittymistä jätehuoltoon 1.6. – 30.9. välisenä aikana. Kesäajan ulkopuolella olevassa käytössä voidaan jäteastian tyhjennys tilata tarvittaessa tai sopia tyhjennysväli Lakeuden Etapin kanssa vapaasti (vastaavasti Jurvassa tyhjennysväli sovitaan kuljetusyrityksen kanssa). Kesäajan liittymisvelvoite tulee määräyksen mukaan voimaan myös Kurikan Jurvan alueelle, jossa on aiemmin määrätty, että tulee jätehuolto järjestää jätehuoltomääräyksien mukaisesti kiinteistön ollessa käytössä.

Vapaa-ajan asunnon haltija voi valita jäteastian tyhjennysväliksi pisimmillään kahdeksan viikkoa. Kompostointivelvoite tyhjennysvälin saamiseksi poistui. Pisin tyhjennysväli vapaa-ajan kiinteistölle, jossa ei kompostoida on aiemmin ollut neljä viikkoa. Perusteena kompostointivelvoitteen poistamiselle on kompostorin huono toimivuus kohteissa, joissa biojätettä syntyy epäsäännöllisesti. Säännöllisesti käytettäville vapaa-ajan kiinteistöille suositellaan edelleen biojätteen kompostointia, joka kesäaikana tulee tehdä tarkoitukseen suunnitellussa, haittaeläimiltä suojatussa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa. Poltettavan jätteen astian tyhjennysväli tulee mitoittaa aina jätekertymään suhteutettuna. Esitetty kahdeksan viikon tyhjennysväli on pisin mahdollinen ja soveltuu vain vähän käytössä olevalle vapaa-ajan asunnolle.

Määräysehdoituksella pyritään vähentämään turhia jäteastioiden tyhjennyskäyntejä vähän käytössä oleville vapaa-ajan kiinteistöille. Tyhjennysmatkat vapaa-ajan kiinteistöille ovat usein pitkiä ja tiestö huonokuntoista.

Asumisessa ja muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien lietteiden tyhjentämisestä määrätään erikseen määräysten 34 §:ssä.

26 § Kunnossapito ja pesu

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan jäteastia on pidettävä kunnossa ja puhdistettava riittävän usein siten, että keräyksestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäteastioiden tulee olla ehjiä, jotta haittaeläimet eivät pääse niihin eikä mahdollisia nesteitä pääse valumaan ympäristöön. Määräys liittyy myös työturvallisuuteen.

Jäteasetus velvoittaa pesemään poltettavan jätteen jäteastian vähintään kerran vuodessa ja biojäteastian vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa Lakeuden Etappi vastaa kiinteistöille toimitamiensa jäteastioiden kunnosta. Etappi pesee biojätteen jäteastiat kerran vuodessa. Kaksilokeroastioiden pesun suorittaa kiinteistön haltija itse. Poltettavan jätteen jäteastia pestään Etappin toimesta kerran vuodessa taloyhtiöissä ja muissa kunnan jätehuollon vastuulle kuuluvissa kiinteistöissä, lukuun ottamatta omakotitaloja, paritaloja ja vapaa-ajan rakennuksia. Kiinteistön haltija vastaa muista jäteastioiden pesuista. Kiinteistön haltija vastaa myös käyttöön otettavan jaetun jäteastian pesuista.

6. LUKU Jätteen keräyspaikat

27 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan keräyspaikkaan on oltava esteetön pääsy ja jäte on voitava kuormata turvallisesti. Jätehuoltomääräyksissä voidaan antaa tarkempia määräyksiä vastaanottoaikan järjestämisestä ja jäteastioiden sijoittamisesta.

Jäteastioiden sijoittamista koskevia määräyksiä on usein myös kuntien rakennusjärjestyksissä, jotka tulee ottaa huomioon tätä määräystä sovellettaessa. Jäteastioiden sijoittamiseen liittyvät asiat vaikuttavat merkittävästi työturvallisuuteen. Jäteastioiden siirtäminen ja kuormaaminen sekä työntekijöiden liikkuminen alueella pitää pystyä tekemään turvallisesti.

Asuinkiinteistöjen keräyspaikkojen suunnittelua ja rakentamisesta on kattavasti ohjeistettu Rakennusteollisuuden ohjekortissa RT 69-11190 Asuinkiinteistöjen jätehuolto. Kiinteistön haltija voi kysyä neuvoa jäteastian sijoittamiseen Lakeuden Etapilta.

Määräykseen on sisällytetty myös kelirikkoaikaan liittyviä määräyksiä, kuten ilmoitusvelvollisuus tien kelirikosta Lakeuden Etapille ja ohjeita jäteastian väliaikaisesta siirrosta. Lisäksi edellytetään siirtämään jäteastia kantavan tien varteen, jos kiinteistöllä sijaitseva ajoväylä tai piha ei kannata tieliikennelain sallimia ajoneuvojen painoja.

28 § Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen

Määräyksellä varmistetaan, että jätteenkuljettaja pääsee helposti kuormaamaan jätteen kuljettamista varten. Lukuisten erilaisten avaimien käyttöön liittyy sekä käytännön että hallinnon ongelmia. Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvalla kiinteistöllä tulee jätetilan lukitus järjestää ensisijaisesti kaksoispesälukkoa käyttäen. Myös avainsäiliö, johon jätteenkuljettajan yleisavain sopii, on mahdollinen.

Tämä määräys ei koske saostus- ja umpisäiliölietteen tyhjennyksiä.

29 § Alueelliset jätteiden keräyspaikat

Määräyksessä annetut velvoitteet on annettu roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Määräys koskee Lakeuden Etapin ja tuottajien järjestämiä alueellisia keräyspaikkoja, kuten poltettavan jätteen aluekeräyspisteitä sekä ekopisteitä. Alueelliselle keräyspaikalle saa toimittaa ainoastaan sellaisia jätteitä, joita varten siellä on jäteastia, eikä jätteitä saa jättää jäteastioiden ulkopuolelle.

Keräyspaikasta vastaavan tahon on huolehdittava keräyspaikan ylläpidosta ja toimivuudesta. Alueellisen jätteiden keräyspaikan perustamiseen on oltava maanomistajan lupa. Jos kyseessä on rakennelma, vaaditaan siihen rakennusvalvontaviranomaisen lupa.

Jätelain 100 §:n mukaan jätteen ammattimaisesta keräystoiminnasta tulee tehdä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten.

7. LUKU Jätteenkuljetus

30 § Kuormaaminen

Jätteiden kuormaaminen koskee pääosin jätteenkuljettajia. Jäteasetuksen 10 §:n mukaan kuormaaminen tulee ajoittaa siten, että läheisyydessä asuville ja oleskeleville ei aiheudu melu- tai muuta häiriötä. Kuormausajat koskevat myös elinkeinotoimintaa, sillä ne liittyvät jätehuollon tekniseen toteutukseen.

Kuormaaminen tulee tehdä pääsääntöisesti arkipäivinä klo 6-22 välisenä aikana. Tästä voi poiketa vain erityisissä tilanteissa kuten arkipäiville sijoittuvat juhlapyhät tai sääolosuhteet kuten runsas lumisade. Tarpeen kuormata jätettä poikkeuksellisesti lauantaina

tai pyhäpäivinä voi aiheuttaa myös esimerkiksi laiterikko tai kuljetusalan poikkeustilanne.

Jätteen kuormauksessa jätteitä voi myös levitä ympäristöön. Jätteenkuljettajan on huolehdittava, ettei kuormauksesta aiheudu roskaantumista. Suurempien jäte-erien kokoaminen tilapäisesti suurempaan kuljetusvälineeseen esimerkiksi siirtolavalle sallitaan, jos siihen on saatu maanomistajan lupa. Jäte-erät voivat olla esimerkiksi remontti- tai puutarhajätteitä, joita syntyy ajoittain tai tilapäisesti paljon.

31 § Kuljettaminen

Kuljettamista koskevat velvoitteet koskevat pääosin jätteenkuljettajia. Jätelain 94 §:n mukaan jätteen ammattimaista kuljettamista harjoittavan yrityksen on tehtävä hakemus toiminnan hyväksymiseksi alueellisen ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Jätelain 95 §:ssä on esitetty jätehuoltorekisteriin hyväksymisen edellytykset, joiden mukaan toimintaa tulee harjoittaa jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti ja ammattitaitoisesti eikä toiminnasta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnassa käytettävän laitteiston ja kaluston tulee myös olla teknisesti asianmukaista.

Kuljettamista koskevan määräyksen tavoitteena on varmistaa, että jätteiden kuljettamisesta ei aiheudu ympäristön roskaantumista tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Jäteasetuksen 11 § velvoittaa kuljettamaan jätteet tiiviissä pakkauksessa, umpinaisessa kuljetusvälineessä tai muuten peitettynä. Vastuussa jätteiden asianmukaisesta kuljetuksesta on jätteenkuljettaja.

Jätelain 15 §:n mukaan lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on kerättävä ja pidettävä jätehuollossa toisistaan erillään siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Siten erilliskerätyt tai erilaatuiset jätteet voidaan kuljettaa samassa säiliössä vain silloin, kuin se ei aiheuta haittaa niiden kierrättämiselle tai hyödyntämiselle.

Jätelain 121 § määrää siirtoasiakirjan laatimisveloitteesta vaaralliselle jätteelle, saostus- ja umpisäiliölietteelle, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteelle, pilaantuneelle maa-ainekselle ja muulle rakennus- ja purkujätteelle kuin pilaantumattomalle maa-ainekselle. Koska jätehuoltomääräykset koskevat siirtoasiakirjan laatimisen osalta myös elinkeinotoimintaa, jätehuoltomääräykseen on kirjattu jätejakeita, jotka eivät varsinaisesti kuulu kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin. Näitä jakeita ovat esimerkiksi hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteet ja pilaantuneet maa-ainekset. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljettajasta. Jäteasetuksen 24

§:ssä määritellään tarkemmin siirtoasiakirjaan kirjattavat tiedot. Mikäli edellä mainittu jätte noudetaan kotitaloudesta, jätteen kuljettajan on jätteen haltijan sijasta laadittava siirtoasiakirja sekä huolehdittava asiakirjan antamisesta vastaanottajalle ja sen säilyttämisestä.

32 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Kunnan jätehuoltoviranomainen ylläpitää jätelain 143 §:n mukaista rekisteriä jätteen kuljetuksista. Rekisterin ylläpitoa varten jätehuoltoviranomainen tarvitsee kuljetuksiin liittyviä tietoja jätteen kuljettajilta. Jätelain 39 §:n mukaan jätteen kuljettajan on annettava tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain.

Velvollisuutta täsmennetään jäteasetuksen 42 §:ssä, jossa kuljettajia määrätään toimittamaan jätehuoltoviranomaiselle neljännesvuosittain seuraavat tiedot kustakin kiinteistöstä, jolta on noutanut jätettä: 1) kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite ja kiinteistö- tai rakennustunnus; 2) kuljetukseen kuuluvien jäteastioiden koko ja määrä jätelajeittain; 3) jäteastioiden tyhjennyspäivämäärät taikka tyhjennyskertojen lukumäärä ja tyhjennysväli jätelajeittain; 4) 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen sijasta tieto jätevesijärjestelmän tyypistä ja säiliön tyhjennyspäivämäärät, jos kysymyksessä on saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetus.

Lisäksi jätelain 39 §:ssä määrättyssä vuotuisessa jätteenkuljetuksia koskevassa tiivistelmässä kuljettajan on toimitettava jätehuoltoviranomaiselle vähintään seuraavat tiedot: 1) kunnan alueella sijaitsevilta kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrä jätelajeittain; 2) jätteen vastaanottajien nimet ja yhteystiedot sekä niille toimitetun jätteen määrä jätelajeittain.

Tiedot tulee määräyksen mukaan toimittaa vähintään neljännesvuosittain sähköisesti muokattavassa muodossa jätehuoltoviranomaisen edellyttämän aikataulutuksen mukaisesti. Tiedot voi toimittaa suoraan jätehuoltoviranomaiseen tai Suomen ympäristökeskuksen hallinnoimaan jäte- ja tuotetietojärjestelmään, www.siirtorekisteri.fi. Tiedot lisätään viipymättä jätehuoltoviranomaisen kuljetusrekisteriin, jonka käyttöoikeus on rajattu ainoastaan jätehuoltoviranomaiselle.

33§ Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat

Tämä jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikkoja koskeva määräys on tarkoitettu jätteenkuljettajille. Kotitalouksia koskevat määräykset jätteiden toimittamisesta esimerkiksi hyötyjätepisteille tai jäteasemille on annettu 13 §:ssä.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat ja kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen luovutetut jätteet on kuljetettava Lakeuden Etapin osoittamaan paikkaan. Jätteitä

ei saa kuljettaa muihin vastaanottoaikkoihin. Tuottajavastuunalaiset pakkausjätteet velvoitetaan jätelain mukaisesti kuljettamaan tuottajien järjestämään vastaanottoaikkaan. Vastaanottoaikkojen sijainti voi muuttua nopeasti, joten määräykseen ei ole sisällytetty yksityiskohtaista tietoa vastaanottoaikoista. Lakeuden Etapin verkkosivuilla on esitetty yhtiön järjestämät vastaanottoaikat.

Määräyksessä tuodaan esille myös yleiset vastaanotto- ja käsittelypaikkojen käyttämistä koskevat veloitteet ja käytännöt.

8. LUKU Asumisessa syntyvät jätevesilietteet ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätevesilietteet

34 § Saostussäiliöiden ja umpisäiliöiden tyhjennys ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi

Kiinteistökohtaiset jätevesijärjestelmät on huollettava ja saostussäiliöihin kertyvä liete poistettava säännöllisesti, jotta järjestelmät säilyttävät puhdistustehonsa. Tyhjennystarve on kaikkien jätevesijärjestelmien osalta tarkistettava vähintään kerran vuodessa.

Tässä määräyksessä määrätään saostussäiliöiden vähimmäistyhjennysväleistä. Vesi-käymälävesiä sisältävä jätevesiliete on poistettava saostussäiliöistä, pienpuhdistamojen lietetiltoista ja muista vastaavista säiliöistä tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa (12 kk välein).

Pelkästään pesuvesiä (harmaita vesiä) käsittelevien järjestelmien lietteen poistoon on voinut hakea Lakeuden jätelautakunnalta vuoden tyhjennysväleihin pidennystä. Tässä määräyksessä mahdollistetaan pidentämispäätöksissä hyväksytyjen tyhjennysvälien sopiminen suoraan Lakeuden Etapin kanssa. Harmaavesijärjestelmän jätevesiliete on tyhjennettävä aina tarvittaessa, kuitenkin vakituksessa asumisessa vähintään 24 kk:n ja vapaa-ajan asumisessa vähintään 36 kk:n välein.

Vähäisellä käytöllä olevan vapaa-ajan kiinteistön haltija voi edelleen hakea käymälävesiä käsittelevän jätevesijärjestelmän saostussäiliön tyhjentämiseen 24 kk tyhjennysväliä Lakeuden jätelautakunnalta.

Saostussäiliöiden on oltava kunnoltaan sellaisia, että ne soveltuvat tarkoitukseensa eikä niihin johdettu jätevesi tai liete aiheuta riskiä ympäristölle, terveydelle tai viihtyvyydelle. Säiliöiden kunto on tarkistettava säännöllisesti. Lietteiden tyhjennyksen yhteydessä tehdään silmämääräistä havainnointia ja puutteista ilmoitetaan kiinteistön haltijalle, mutta kiinteistön haltija on vastuussa säiliöiden kunnosta.

Umpisäiliöitä ja niiden täyttymistä sekä täyttymishälyttimen toimintaa on seurattava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Umpisäiliöt on tyhjennettävä viimeistään niiden täytyessä.

Määräyksessä korostetaan pienpuhdistamojen valmistajien ohjeiden noudattamisen tärkeyttä järjestelmän seurannassa, huolloissa sekä lietteen tyhjennystiheyksissä.

Toimialueella, lukuun ottamatta Kurikan Jurvan aluetta, asumisen lietteet kuljetetaan kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ja lietteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain Etapin lukuun toimivalle toimijalle. Poikkeuksena ovat kuitenkin erittäin kiireelliset tilanteet Etapin asiakaspalvelun aukioloajan ulkopuolella, jolloin tyhjennyksen voi tilata suoraan urakoitsijoilta. Etappi julkaisee verkkosivuillaan urakoitsijat, jotka tarjoavat lietetyhjennyksiä kiireellisissä tilanteissa.

Kurikan Jurvan alueella jätevesilietteen, umpisäiliöiden jätevedet sekä erotuskaivojen lietteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin. Jätehuoltorekisteriin kuuluvat yritykset voi tarkistaa Suomen ympäristökeskuksen jäte- ja tuotetietopalvelusta 1.1.2023 alkaen. Kiinteistön haltijan on lisäksi pidettävä kirjaa lietteenpoistoista Jurvan alueella. Kun lietteiden käsittelymaksut laskutetaan Lakeuden Etapin toimesta Jurvan alueella, poistuu kirjanpitovelvoite kiinteistöiltä.

Jätevesilietteet, umpisäiliöiden jätevedet sekä muut vastaavat lietteet on toimitettava Lakeuden Etapin osoittamaan vastaanottoaikaan.

Määräyksessä on annettu veloitteita myös hiekan-, öljyn- ja rasvanerotuskaivojen sekä fosforinpoistokaivojen tarkastuksista ja tyhjennyksistä.

35 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse

Tämä määräys kohdistuu pääosin kiinteistön omistajaan ja haltijaan. Määräyksessä annetaan jätevesijärjestelmien kunnossapitoa ja saavutettavuutta koskevia määräyksiä säiliöiden ehjyyden ja turvallisuuden varmistamiseksi ja tyhjennysten mahdollistamiseksi. Määräyksessä luetellaan edellytyksiä, joita tyhjentäminen vaatii, kuten esimerkiksi mille etäisyydelle tyhjennyskalustolla on päästävä ja mikä on suurin mahdollinen korkeusero, jotta tyhjennys onnistuu. Kulkutien soveltuvuus tyhjennyskalustolle ja säiliöiden kansien kunto ja siirrettävyys ovat myös asioita, joihin kiinteistön haltijan tulee kiinnittää huomiota.

Tyhjennusedellytyksistä kiinteistöllä vastaa viimekädessä kiinteistön omistaja. Määräyksissä edellytetään tyhjennystä koskevien mahdollisten ohjeiden antamista, johon voi parhaiten vastata kiinteistöllä asuva tai sitä käyttävä henkilö.

Määräys koskee tyhjentäjää kannen huolellisen sulkemisen osalta tyhjennyksen jälkeen.

36 § Lietteiden omatoiminen käsittely

Jätevesilietteiden omatoiminen käsittely on lähtökohtaisesti kiellettyä. Jätevesilietteen omatoimisesta käsittelystä on aina tehtävä etukäteen kirjallinen ilmoitus Lakeuden jätelautakunnalle.

Jätelain 41 a §:n mukaan jätteen haltija voi itse käsitellä jätevesilietteen kiinteistöllään tai luovuttaa asumisessa syntyvän jätevesilietteen käsiteltäväksi naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalla kiinteistöllä, jos omatoiminen tai yhteinen käsittely on pieni- muotoista ja käsittely on hyväksytty kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Tässä määräyksessä hyväksytään asumisessa syntyvän lietteen omatoiminen käsittely ja yhteiskäsittely tietyin edellytyksin ja menettelyin. Omassa asumisessa syntyvän lietteen levittämisestä käsiteltynä lannoitustarkoituksessa omalle pellolle tai omissa hallinnassa olevalle pellolle tulee ilmoittaa jätehuoltoviranomaiselle. Tiedot omatoimisesta käsittelystä tarvitaan, jotta jätehuoltoviranomainen voi seurata ja valvontaviranomainen valvoa asianmukaista jätehuollon toteutumista. Määräys mahdollistaa jätevesilietteen yhteiskäsittelyn, mutta siitä tulee aina ilmoittaa etukäteen Lakeuden jätelautakunnalle.

Aktiiviviljelijänä toimiva jätteen haltija saa ottaa käsiteltäväkseen yhteensä enintään kahdelta muulta naapurikiinteistöltä tai muulta lähellä sijaitsevalla kiinteistöltä, asumisesta syntyvän lietteen ja levittää peltoon lannoitustarkoituksessa samoin edellytyksin kuin omissa toiminnoissa syntyneen lietteen. Aiemmissa jätehuoltomääräyksissä rajausta on tehty yhteen muuhun kiinteistöön. Muutos kahteen kiinteistöön on tehty käytännössä esiin tulleista tarpeista.

Jos joku muu kuin maataloutta harjoittava/aktiiviviljelijä hakee lupaa lietteiden omatoimiseen käsittelyyn, käsitellään asia poikkeuksena jätehuoltomääräyksistä.

Lietteen käsittelyssä ja peltokäytössä on noudatettava lannoitevalmistelakia (539/2006), nitraattiasetusta (VNA 1250/2014) ja maa- ja metsätalousministeriön asetusta lannoitevalmisteista (24/2011). Liete on aina käsiteltävä hygieeniseksi kalkkistabiloimalla tai muulla Ruokaviraston ja ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Saostussäiliön tai pienpuhdistamon liettilän tai muun vastaavan käsittelylaitteiston lietteen voi kompostoida kiinteistöllä näiden jätehuoltomääräysten 18 § mukaisesti, jos kiinteistöllä on käytössään vain kantovesi tai jos muodostuvan lietteen määrä on vähäi-

nen ja se on kiinteässä muodossa eikä sen käsittely kiinteistöllä aiheuta vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Kompostoinnista tulee ilmoittaa Lakeuden jätelautakunnalle. Lietteen määrän katsotaan olevan vähäinen, jos sitä syntyy vähemmän kuin 50 litraa vuodessa.

Myös fosforinpoistokaivojen massat voidaan hyödyntää ravinteena pelloilla. Fosforinpoistomassojen hyödyntämisessä kannattaa olla yhteydessä tuotteen valmistajaan ja varmistaa kelpoisuus koskien hyödyntämistä.

9. LUKU Roskaantumisen ehkäiseminen

37 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Ulkona järjestettäviä yleisötilaisuuksia koskevat jätehuoltomääräykset perustuvat sekä roskaantumisen ehkäisemiseen että jätelain veloitteeseen asianmukaisesta jätehuollosta. Yleisötilaisuuden järjestäjä on jätelain 74 §:n mukaan vastuussa yleisötilaisuuden seurauksena roskaantuneen alueen siivoamisesta, jos roskaaja itse ei huolehdi siivoamisesta.

Määräyksessä veloitetaan yleisötilaisuuden järjestäjä huolehtimaan tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan, ei pelkästään siivoamisesta. Velvoite jätehuollosta huolehtimiseen on merkittävä toimenpide roskaantumisen ehkäisemiseksi, sillä sen perusteella tilaisuuden järjestäjän on hankittava alueelle tarpeeksi jätteastiota ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan. Myös lajittelu ja erilliskerääminen määrätään tilaisuuden järjestäjän vastuulle.

Roskaantuneen alueen toissijaisen siivoamisvastuun osalta järjestäjänä pidetään myös tilaisuuden tai tapahtuman kokoonkutsujaa.

Yleisötilaisuuksissa lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden antaminen on tarpeen asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon järjestämisen kannalta. Lajittelovelvoitteiden antaminen perustuu jätelain 13 ja 15 §:iin, joten lajittelovelvoitteet voidaan antaa myös elinkeinotoimintaa harjoittavalle yleisötilaisuuden järjestäjälle.

Yleisötilaisuuksia koskevia määräyksiä voi sisältyä myös kunnan ympäristönsuojelumääräyksiin, terveysuojelumääräyksiin tai rakennusjärjestykseen.

38 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Jätelaissa annetaan tarkat määräykset roskaantumisen ehkäisemisestä sekä siitä, mikä taho on siivousvelvollinen eri tilanteissa (jätelaki 72–77 §:t). Määräysten yleisessä osassa, kohta 1.13, on kerrottu roskaamiskiellosta, roskaamisen ennalta ehkäisemisestä ja siivousvelvoitteista.

Tässä annetaan ainoastaan jätelain määräyksiä täsmentäviä määräyksiä: Roskaaminen ja jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla on kielletty. Jäteastian ylläpitäjän on huolehdittava jäteastian riittävästä tyhjennysvälistä ja alueen siisteydestä.

10. LUKU Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

39 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Jätehuoltomääräysten vaarallisia jätteitä koskevat määräykset velvoittavat myös elinkeinotoiminnan harjoittajia. Vaarallista jätettä koskevilla määräyksillä määrätään turvallisen jätehuollon käytännön järjestelyistä. Jätelain 17 §:n mukaan vaarallista jätettä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen taikka muuhun aineeseen. Sekoittamiskiellosta voidaan poiketa, jos sekoittaminen on jätteen käsittelemiseksi tarpeellista ja toimintaan on ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa.

Vaarallisen jätteen varastoinnista väliaikaisessa paikassa voi aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle ja terveydelle. Määräys enimmillään vuoden säilytysajasta koskee kaikkia kiinteistöjä ja se on annettu jätteen asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi.

Jätelain 32.2 §:n mukaan kunnan on järjestettävä asumisessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto, mikäli vaarallisen jätteen määrä ei ole kohtuuton. Siten näissä toiminnoissa syntyvät vaaralliset jätteet tulee toimittaa Lakeuden Etapin osoittamaan vastaanottoaikaan. Lääkejätteet tulee toimittaa apteekkeihin, jotka ovat tehneet niiden vastaanottamisesta sopimuksen Lakeuden Etapin kanssa.

Tuottajavastuunalaiset sähkö- ja elektroniikkalaiteromu sekä paristot ja akut tulee toimittaa tuottajan järjestämään vastaanottoaikaan.

Muissa toiminnoissa, kuten sosiaali- ja terveystalouksissa sekä kouluissa, syntyvät vaaralliset jätteet toimitetaan vastaanottajalle, jolla on lupa niiden vastaanottamiseen. Sama määräys koskee elinkeinotoiminnan harjoittajaa. Mikäli kyseessä on merkittävä erä vaarallista jätettä, tulee sen toimittamisesta sopia vastaanottajan kanssa. Tällöin vastaanottaja voi varautua suuren jättemäärän turvalliseen käsittelyyn ja varastointiin.

Määräyksessä viitataan jäteasetuksen 8 ja 9 §:iin, joissa on annettu tarkemmat määräykset vaarallisen jätteen pakkauksista ja merkitsemisestä. Alkuperäispakkausten käyttämisellä varmistetaan vaarallisen jätteen asianmukainen pakkaaminen ja merkitseminen

40 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöiltä

Vaarallisen jätteen keräyspaikkaa koskevat määräykset liittyvät jätehuollon tekniseen järjestämiseen sekä turvallisuuteen. Määräykset koskevat kaikkia toimijoita omakotikiinteistöjä lukuun ottamatta. Määräykset koskevat vaarallisten jätteiden säilyttämistä ja kiinteistön haltijan velvollisuutta tiedottaa keräyspaikan käyttäjille sen asianmukaisesta ja turvallisesta käytöstä. Tarkoituksena on, että vaarallisten jätteiden keräämisestä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle (jätelaki 13 §).

41 § Erityisjätteet

Erityisjäte veloitetaan erotettavaksi muista jätteistä. Erityisjätteiden osalta määrätään niiden pakkaamisesta sekä merkitsemisestä niiden turvallisen käsittelyn varmistamiseksi (jätelaki 13 ja 15 §:t).

42 § Terveystieteiden vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

Muulla lainsäädännössä annetaan tarkemmat määräykset terveydenhuollon vaarallisista jätteistä ja erityisjätteistä. Tässä määräyksessä todetaan, että terveydenhuollon erityisjäte on pakattava ja pakkaukset on merkittävä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Merkinnöistä on käytävä ilmi, mitä pakkaus sisältää. Tunnistettava biologinen jäte ja tartuntavaarallinen jäte on toimitettava poltettavaksi tai muuhun asianmukaiseen käsittelyyn.

11. LUKU Muut määräykset

43 § Tiedottamisvelvoite

Kiinteistön haltijan on tiedotettava jätehuoltomääräysten mukaisista velvoitteista kiinteistön asukkaille tai käyttäjille. Tiedottamisvelvoitteella edistetään jätehuoltomääräyksissä esitettyjen toimenpiteiden ja velvoitteiden toteuttamista.

44 § Jätehuoltomääräysten valvonta

Jätelain 24 §:ssä säädetään jätelain ja sen nojalla annettujen jätehuoltomääräysten valvonnasta. Valvontaviranomaisia ovat kunnan ympäristönsuojeluviranomainen sekä alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus).

Jätehuoltomääräysten noudattamatta jättämisestä on määrätty laissa seuraamuksia. Rikkomuksia koskevat säädökset tulevat suoraan jätelaista (125 §, 126 §, 131 § ja 136 §). Valvontaviranomainen kehottaa ensin määräysten rikkojaa korjaamaan toimintansa. Valvontaviranomainen voi myös lievissä tapauksissa antaa yksittäisen määräyksen tilanteen korjaamiseksi. Jos asianosainen ei noudata valvontaviranomaisen antamaa kehoitusta, yksittäistä määräystä tai muuten laiminlyö velvollisuutensa olennaisilta osin tai

muuten epäasiallisesti, tulee valvontaviranomaisen aloittaa hallintopakkomenettely asian lain mukaiseksi saattamiseksi.

Jos kyseessä on jätehuoltomääräysten nojalla tai yksittäisenä määräyksenä annettu kiello tai määräys ja kyseessä on tahallisuus tai törkeä huolimattomuus, tulee valvontaviranomaisen tehdä asiassa tutkintapyyntö poliisille.

45 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätelain 91.3 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräysten noudattamisesta päätöksessä mainituin perustein. Viranomaiseksi on määrätty jätehuoltoviranomainen eli Lakeuden jätelautakunta.

Poikkeusten myöntämisessä voidaan helpommin noudattaa samoja periaatteita jätelautakunnan toimialueella, kun poikkeukset myöntää jätehuoltoviranomainen. Paikallisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi yhteistyö kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa on kuitenkin tärkeää. Osa jätehuoltomääräyksistä liittyy myös ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen.

Poikkeamiselle on oltava erityinen syy. Poikkeaminen käsitellään hallintolain mukaisesti ja siihen haetaan muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

46 § Voimaantulo

Voimaantulomääräykseen on kirjattu ajankohta, jolloin jätehuoltomääräykset tulevat voimaan ja lueteltu voimassa olevat jätehuoltomääräykset, jotka korvataan uusilla määräyksillä.

47 § Siirtymäsäännökset

Määräyksessä on tuotu esiin Kurikan Jurvan alueella kunnan järjestämänä kuljetuksena aloitettavan biojätteen ja pakkausjätteiden kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen aikataulut.

Määräyksessä myös todetaan jätehuoltomääräysten kohdat, joissa esitetään kierrätyskelpoisten jätteiden kiinteistökohtaisten erilliskeräysten aloitusaikataulut sekä jäteastioiden tyhjennysväleissä tapahtuvien muutosten voimaantulo.